

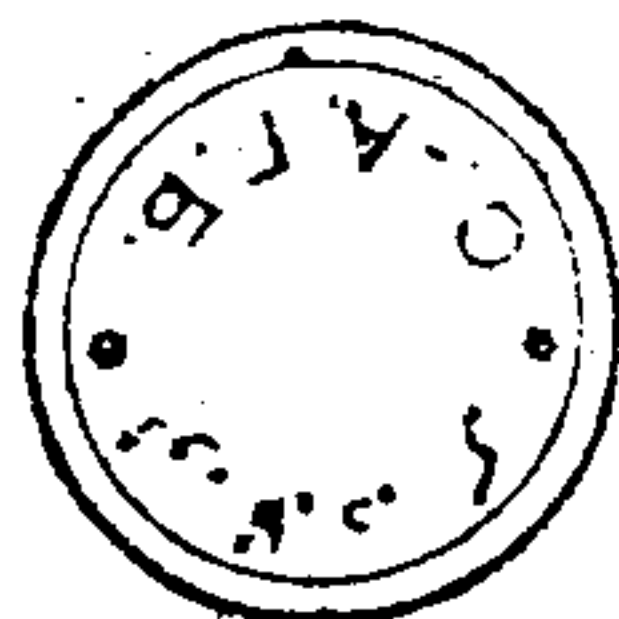
№ 68648

تؤنجی لفا

گول دینار آگ شهاب الدین و طاهر زاده

جمعه شهاب الدین البمدی من بنی طاهر باشا
الحاذق الباذق تشمر الدارخانوف
ومعاونة العلم الفائق

أحمد تجایوف
من ولاية
چچان

ЧЕЧЕНСКАЯ АВБУКА

مختار پیتلی چه چدن ولایتی معارف

شعبه سنک نشریات سن دن ۱۹۲۵

ДАГЛИТ № 403 ТИР. 3000

Тип. ЛИТ-Д.Н.К.Пр. ВУЙНАКСК 1925

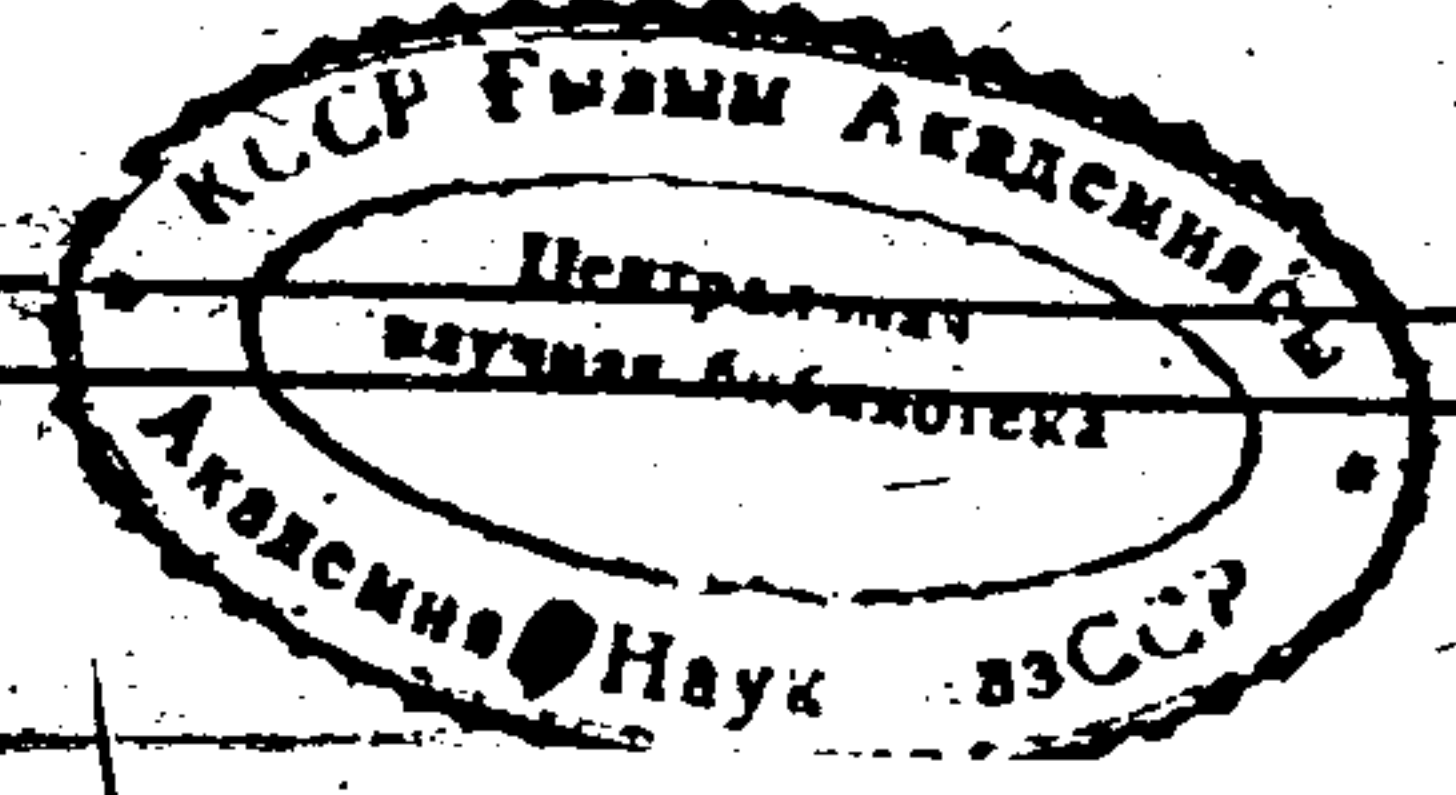
بوینا قسکیر و لفا معارف قومیسار لغتیک مطبعه سنده طبع اولمشدر

5595

اعلم ان في لساننا الحجابي ثمانية اصوات مما رجة عن اصوات حروف
 الهجاء، فيشتمل لها في الكتابة هذه الحروف الآتية كما في سائر اللسنة
 الاسلامية بلاخفاء: (ج ي ر ت ب ي في ك گ)
 فيقال باللسان الحجابي (جاء) للمغتل فيه و(جاءا) للتمك
 و(يره) لسهولة الفرس برأسه و(زه) للنار و(به ليگ)
 للاصبع و(فأبا) للحلب و(گا) للعضن و(كا) للبر
 (قاعدة)

يكتب الالف لفتحة ما قبلها مثل (ياثا) بمعنى كل، والواو
 لضمه ما قبلها مثل (يوئو) بمعنى يأكل، والياء لكسرة ما قبلها
 مثل (بيئي) بمعنى اكل. ويكتب الواو مع علامة المد - و -
 لامالة ما قبلها بين الفتحة والضمه مثل (وقع) بمعنى الابن
 و(وقع) بمعنى البنت، ويكتب الهجاء - ه - لامالة ما
 قبلها بين الفتحة والكسرة مثل (اهح) بمعنى اللوم و(طرح)
 بمعنى فوق وكل حرف لا يليه احد الحروف المذكورة فهو ساكن ابداء
 سواء كان في اول الكلمة او في وسطها او في آخرها مثل (پها، جاينا،
 داير) بمعنى ليس احد الكتب، واما الكلمات العربية فلا تبدل عن
 وضعها مثلا لا يكتب اسم نبينا على قاعدتنا المذكورة مثل (نوها مباد)
 بل يكتب على الوضع العربي مثل (محمد) ولا يكتب (شاريجات) بل يكتب
 (شريعة) ولا يكتب (عيلمو) بل يكتب (علم) انتهى القواعد
 الكلية في سائر اللسنة الاسلامية.

ا
 آ
 م
 م

ا ا ا ا ا

آ آ آ آ آ

م م م م م

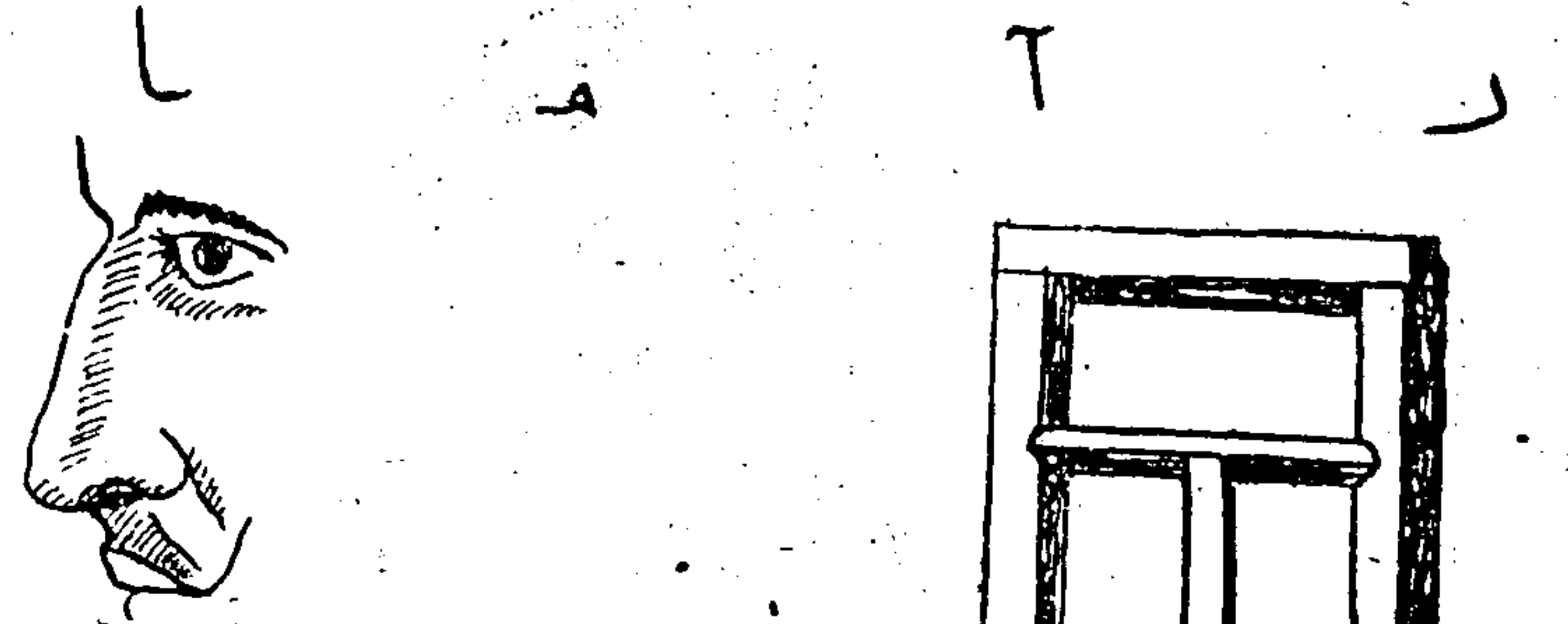
مَامَا

اتحروف
ثرااللسنة
ك
ال للتمك
فه ليك
ال للبر

والعوا
ما قبلها
المد-وق
الابن
لامالة ما
وططح
لاكن ابداء
جا ، جاينا
فلا تبدل عن
وحاماد
بات بل يكتب
انتهى القواعد

ر م

رآما مارا

د د

د آ د ا

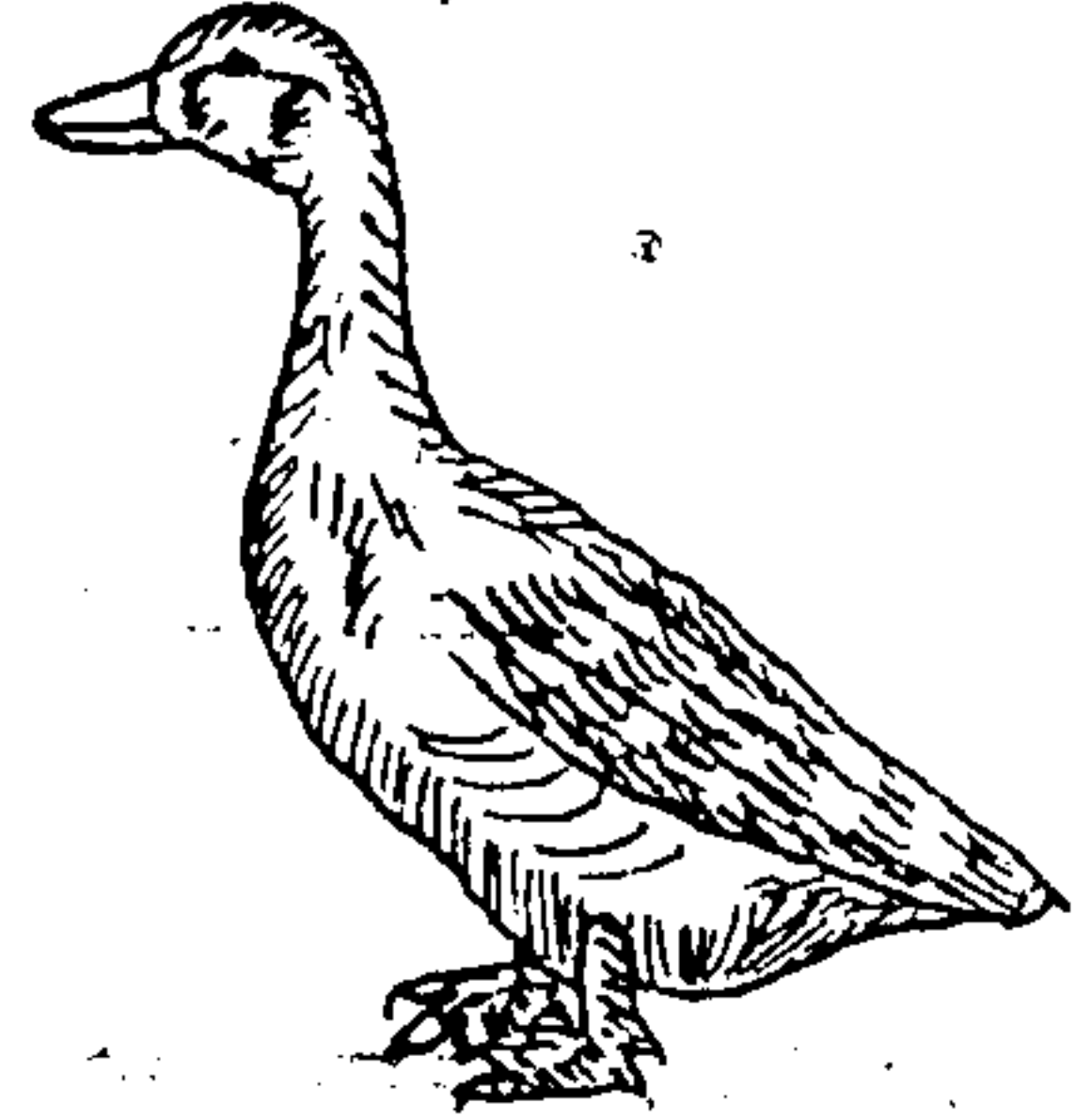
دآدا

دآ مادآ دامآ

دآدا مآما دآدآ دامآ دآ

ب ب ب ب

ب آ ب ا

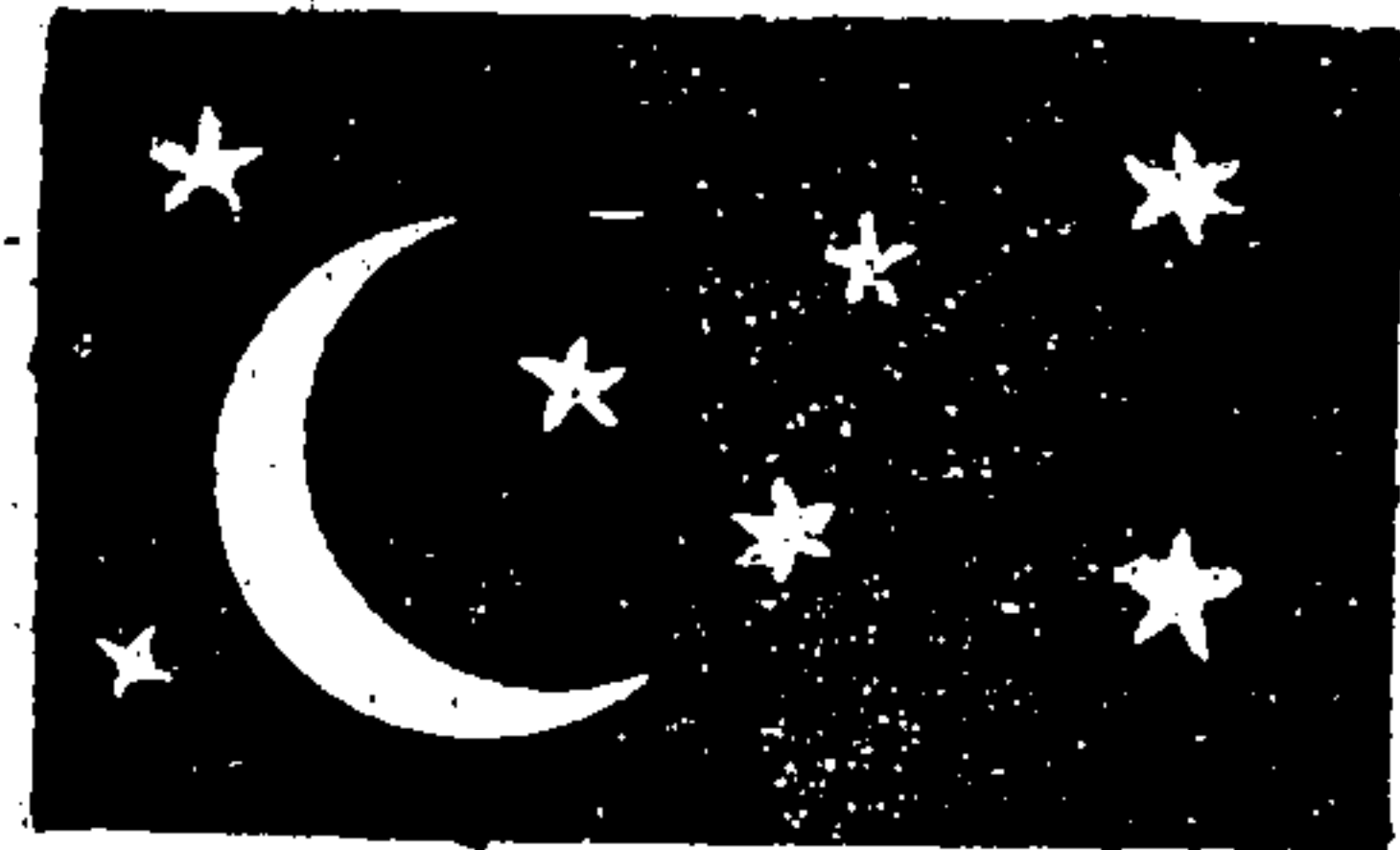
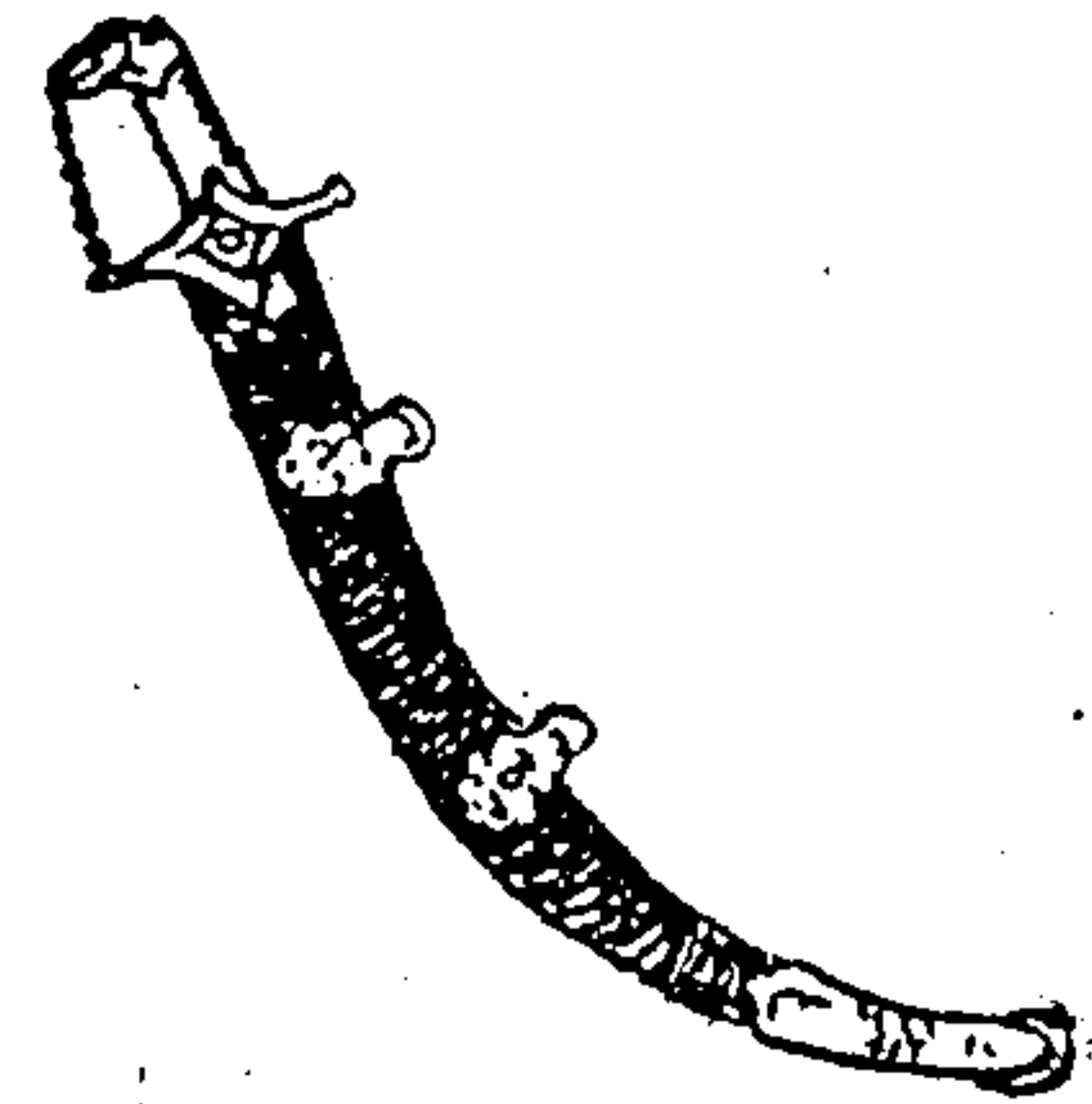
بآبا بآد

بآ مآبآ بآبآ مآبآ مآبآ

دآدا واردا تاتتا

او

دو بو وو دوما

بو تو بو تو تور توم

اوردو، دامادو، دوما بو، بو تو بو، تور دو

ت ت ت ت

آتا آتا تاتا تاتتا ماتتا

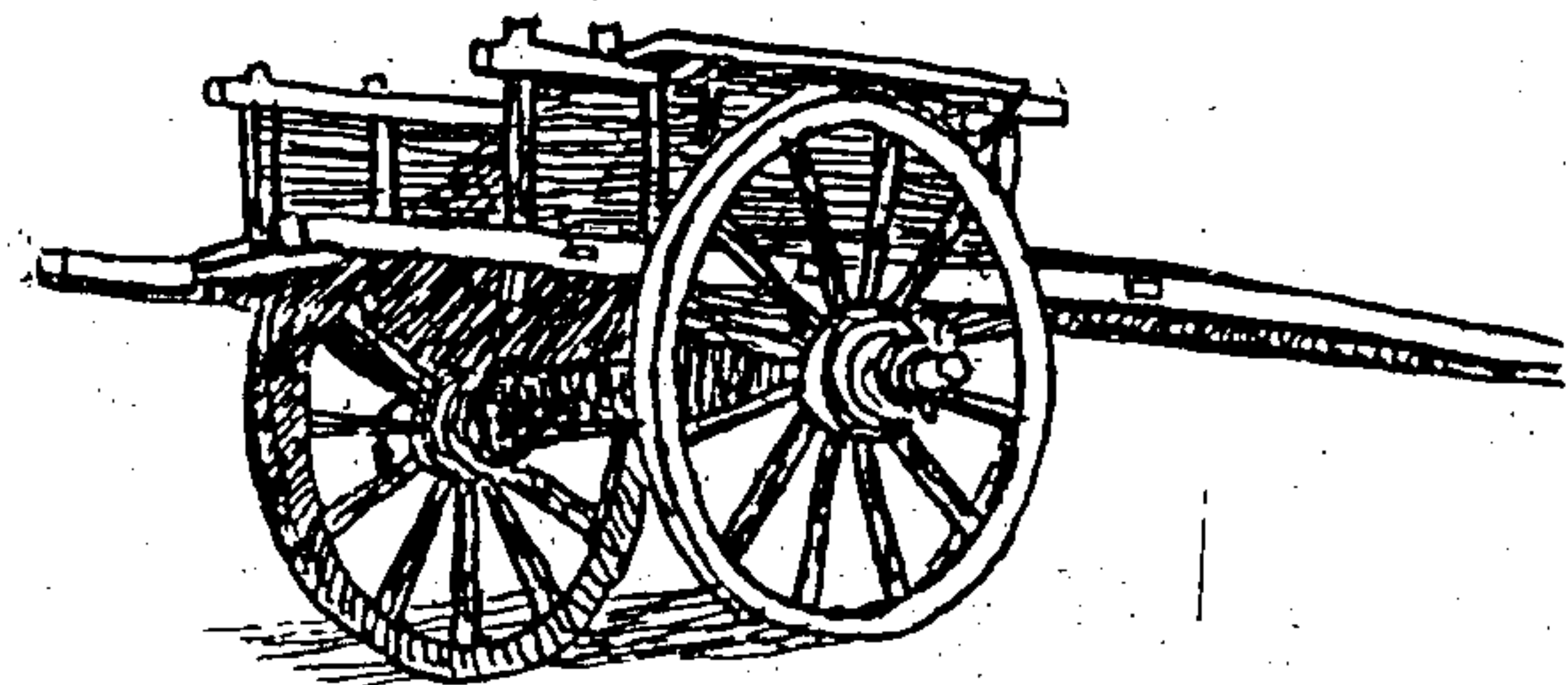
بات

دآدا تاتتا

بآبا آتا

و و

وادا دادا ماوادا

واردا

ی پی سی

یو یورو یوی

یا یاتا یاینا

وای، آیبا یانا

یوئو، یوئوی، بوئوی، یه ی

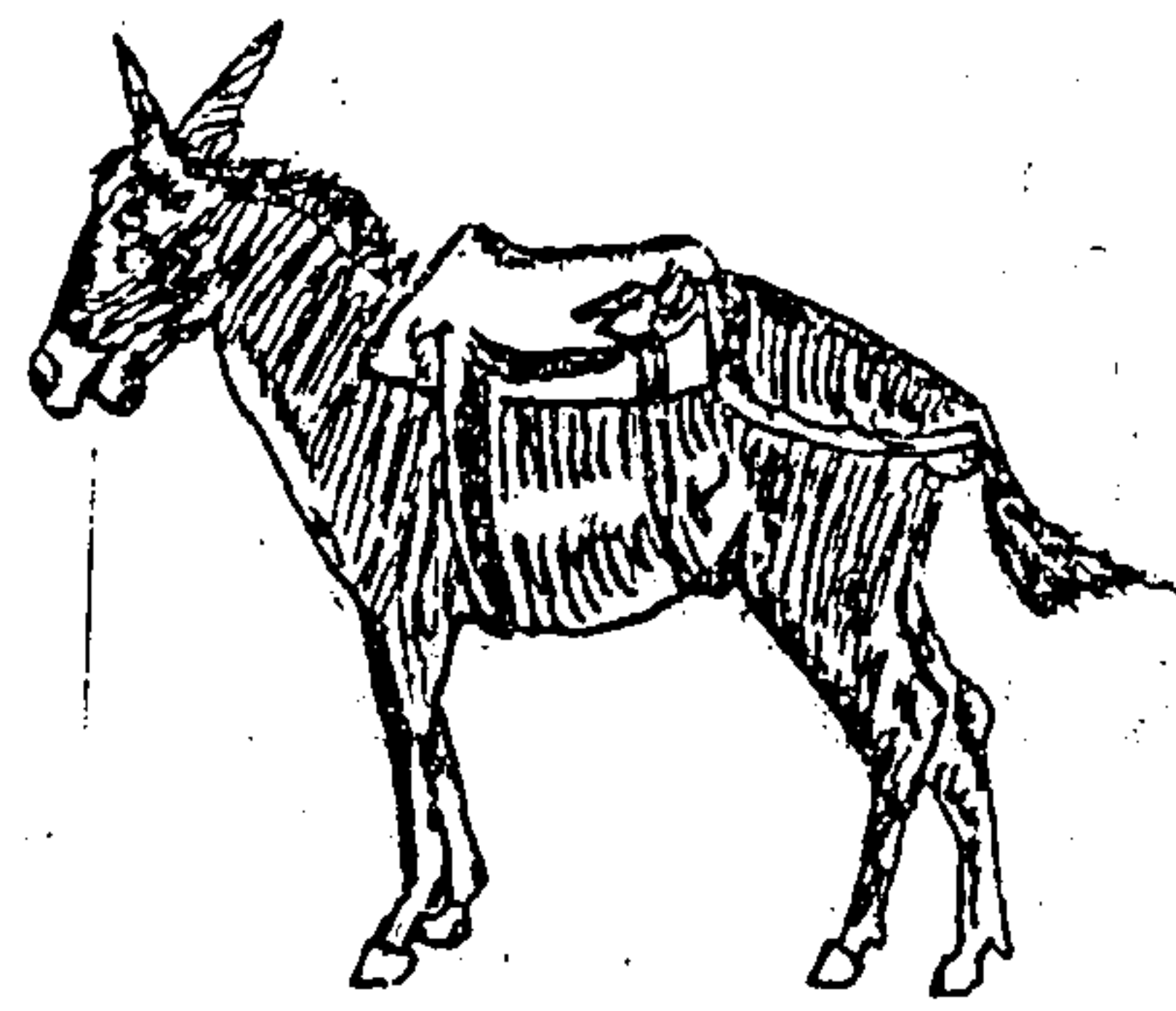
یوویا، بورودا، یوویوی، دادا، تور داتا،

ماما یوئوی وای، دادا یانا وای،

ای

وی پی بی دی

ویتا پیتا بیتا دیتا

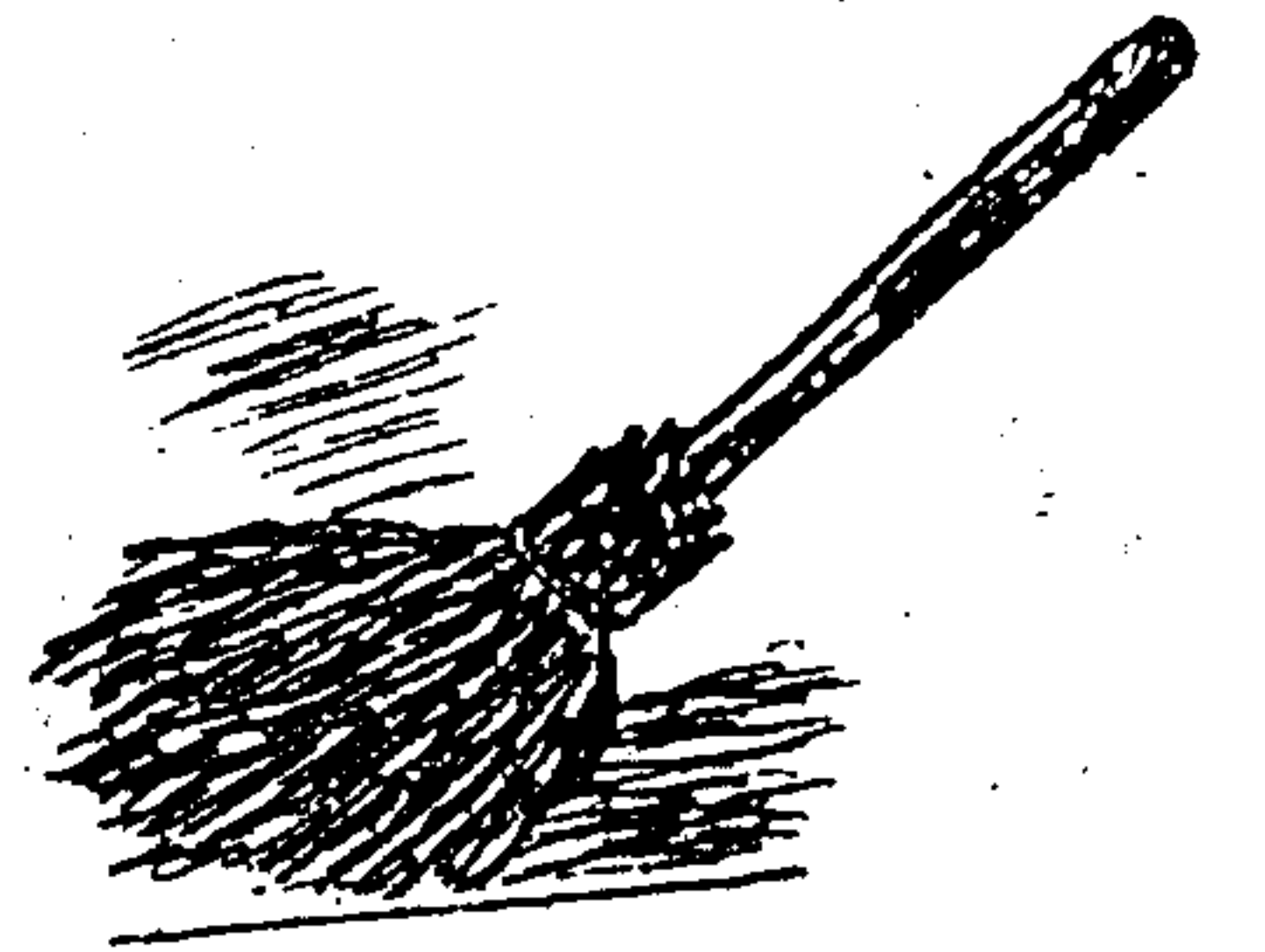
وی ویر یی

دادا، وای وی و، یی باد یانا وای،

ای ویریو، ای وارچا یو،

ن ن ن ن

نانا بابا ناپ نور

نویر

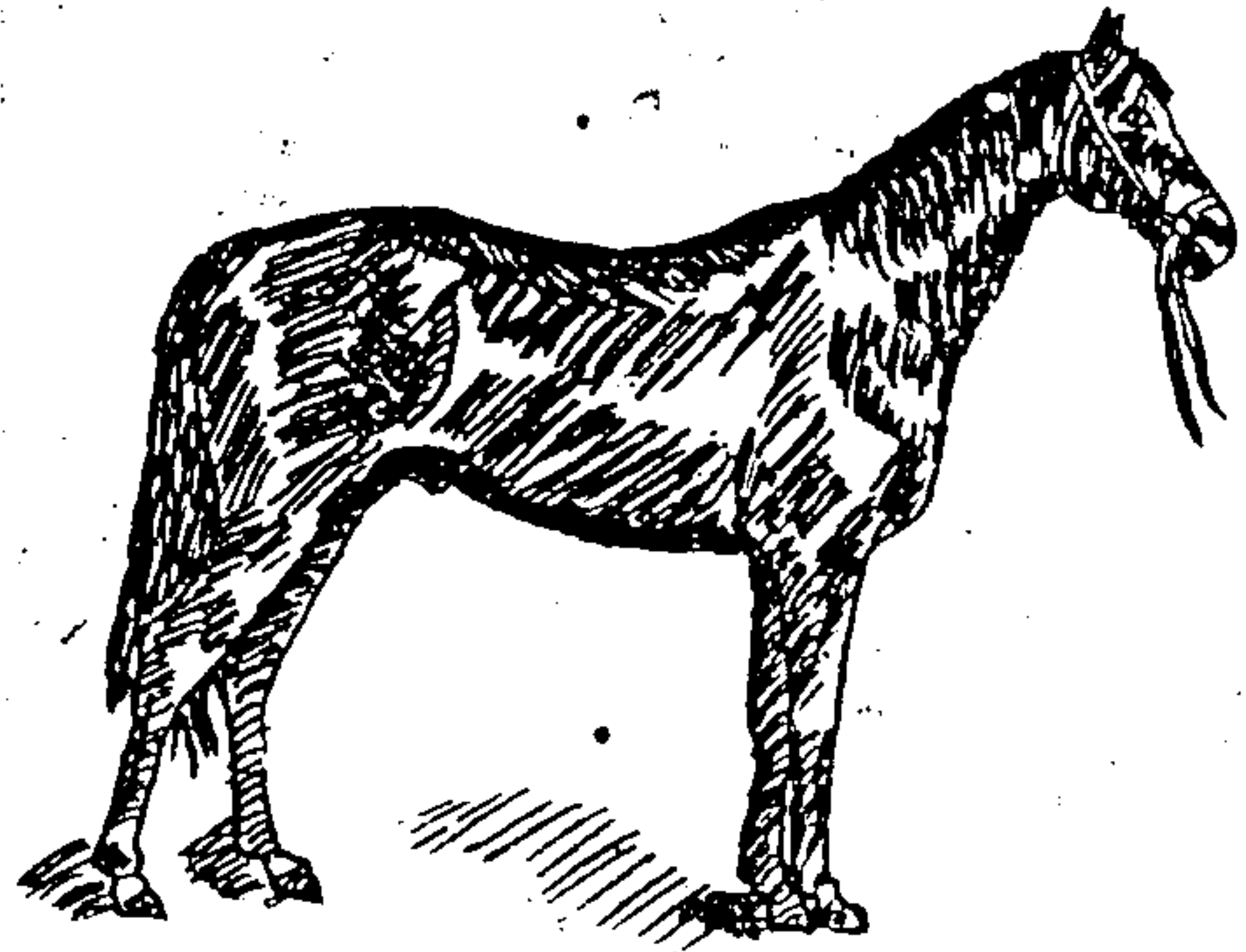
نوی

بون

نیت

دآدا واینا نوی بینا ، نانا واینا بون بینا ،

دآدا نانی نوی باینا ، نانا دآدی دین باینا ،

دین

ل ل ل ل

آلا وآلا بآل تآل

لام

سا آس نآناس دآداس

سان سائنا نوس قاس

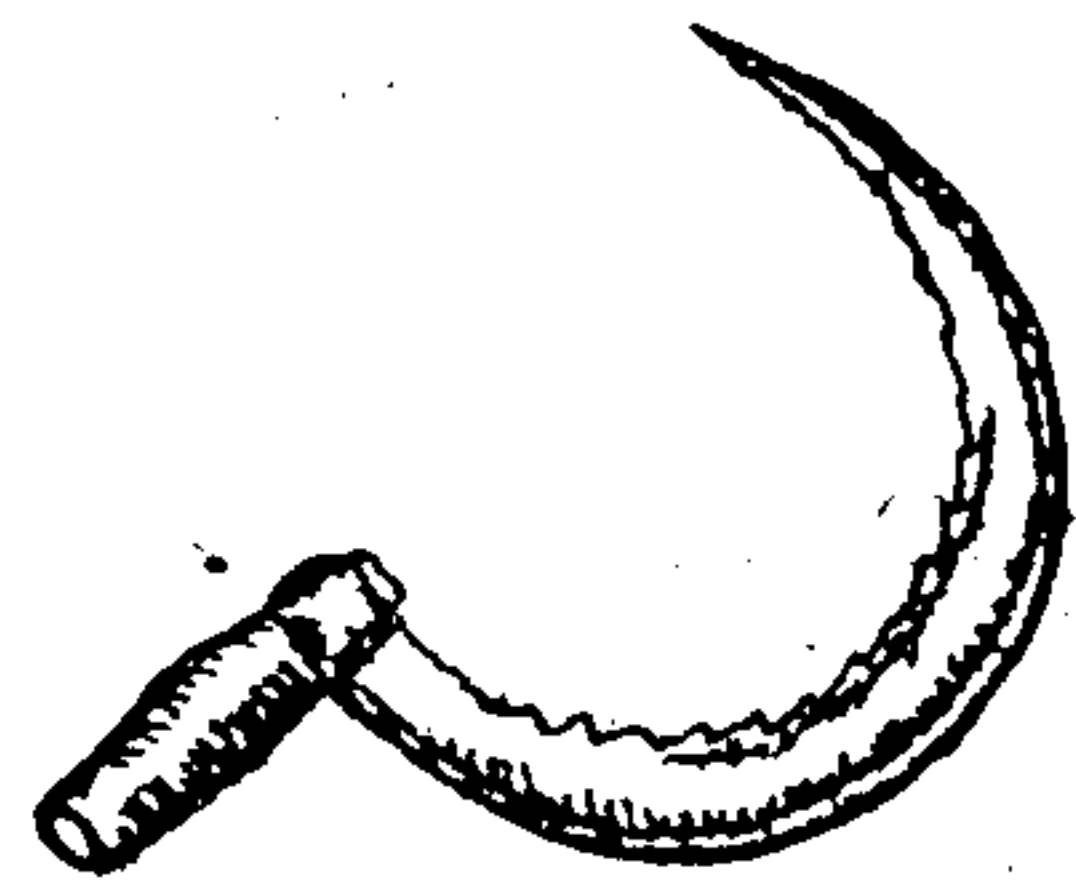

ساماوار

سای

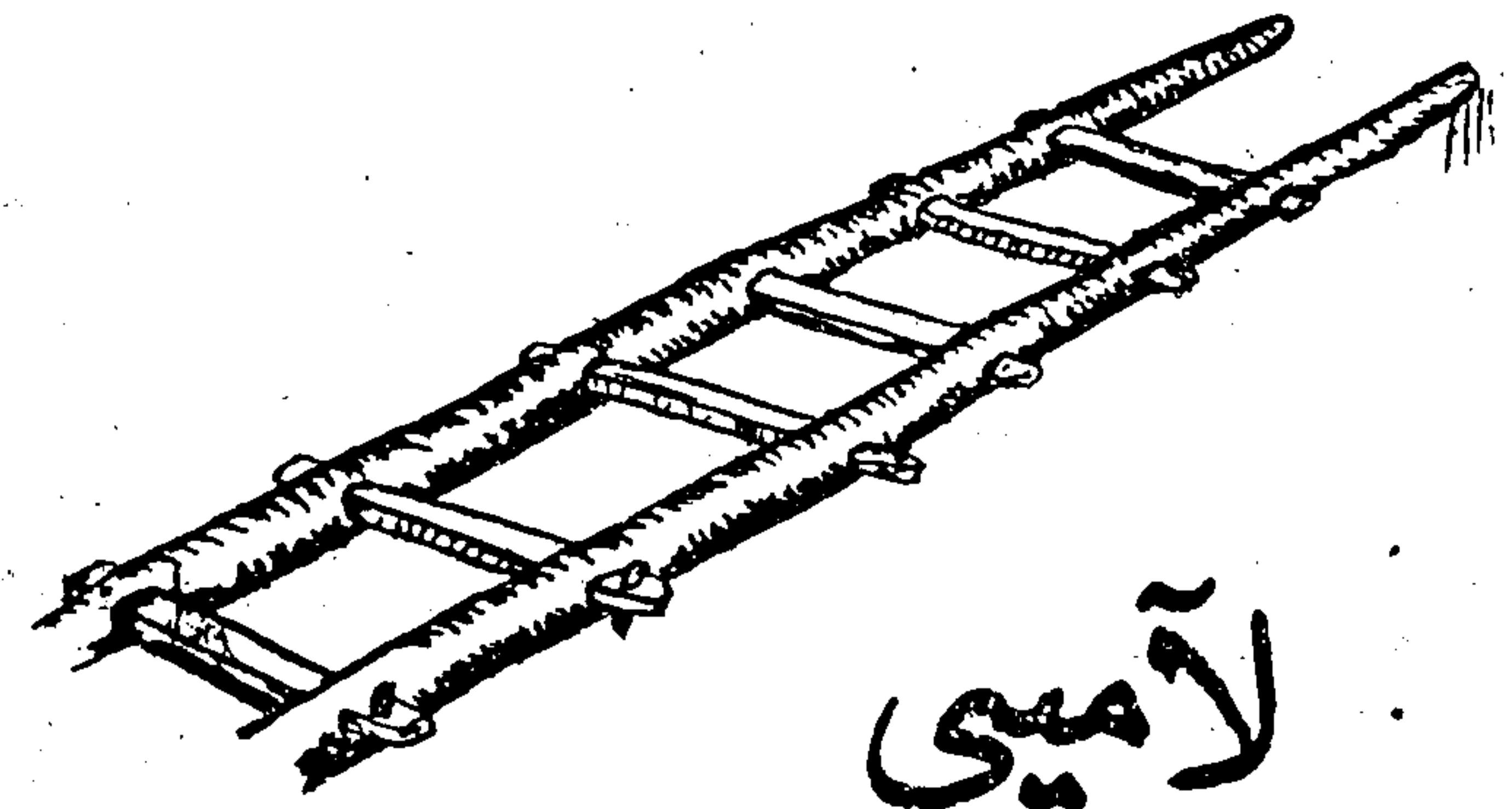
اورس

مارس

لامتا لایا قابا تاللا

لولا لولایا یالییتا

لامیی

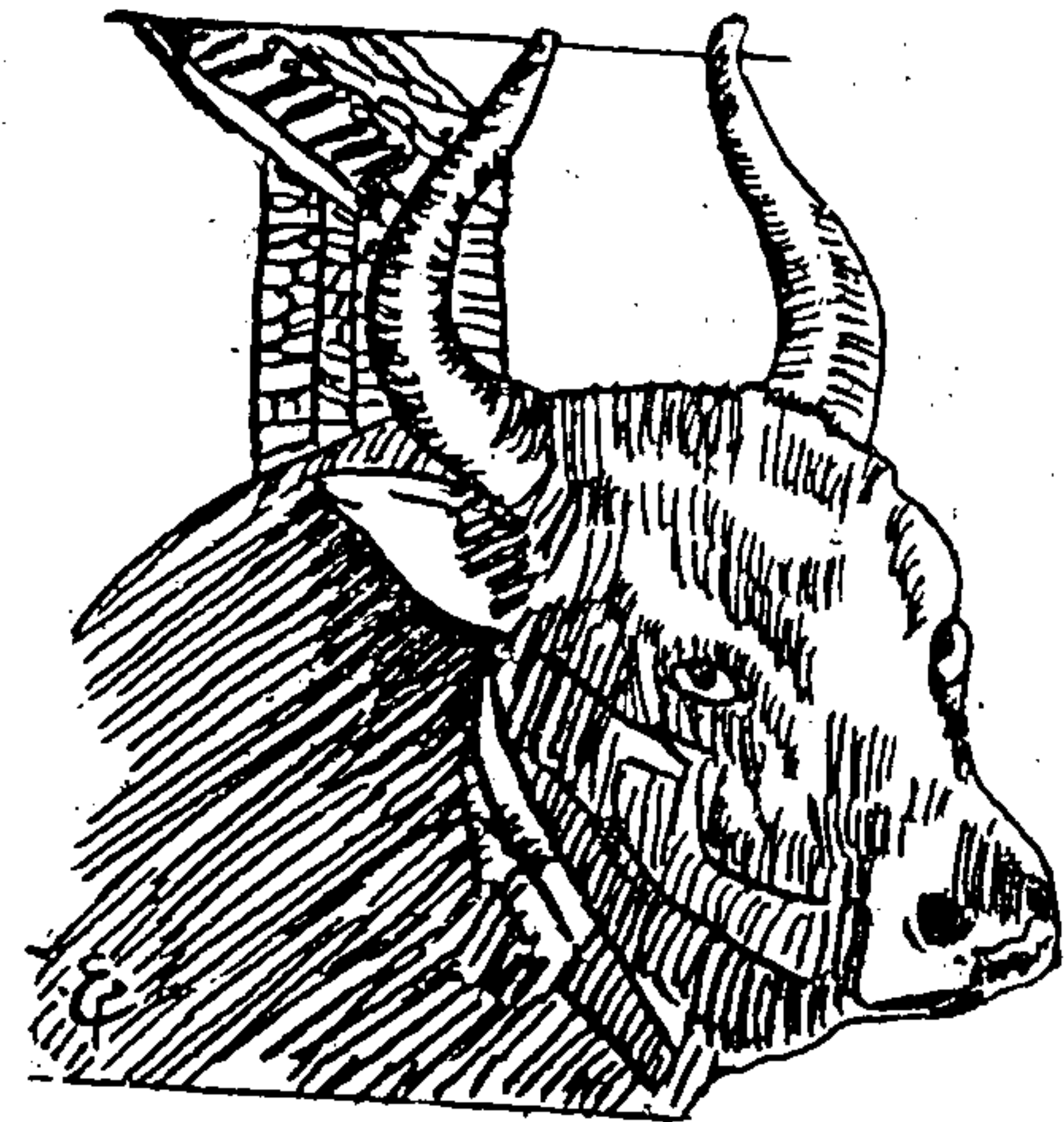
نآنا واینآ لامیی بینا ، دآدآ دآوود آلا وآلیتآ وایآ-

لولا لود دآ لیینا . بآل یآ-

س س س س

سیری سپینی نیسی بوسو

ستو

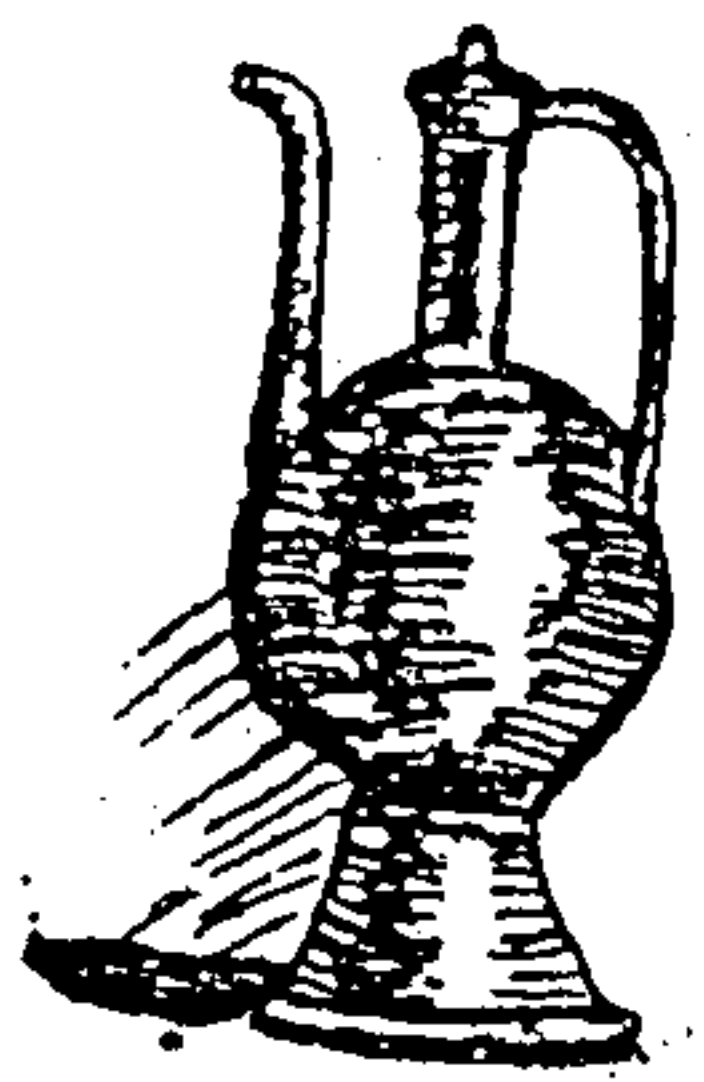
داوود نائینا اورس دینا ، داداس مامبی اورس

ایردینا ، وای ستو سای لیانا بو .

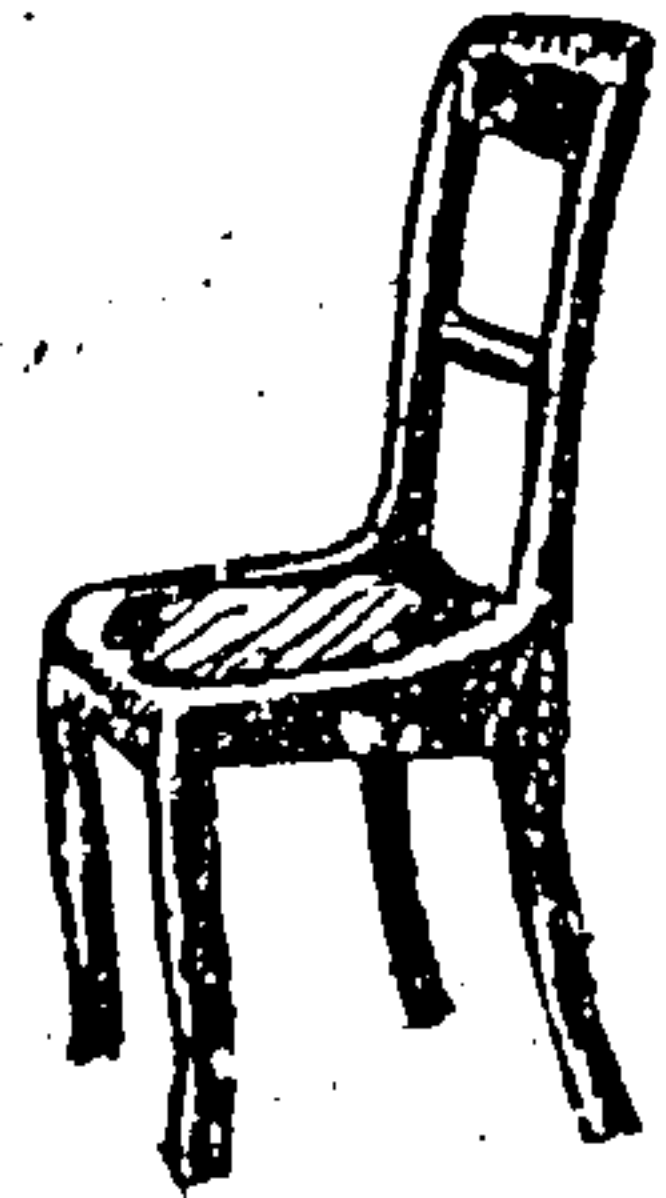
سای سا-

غ غ غ

غا غالا غایبا غاما

غومغا

غانت

غاوتال غابلیبی غوو

راغوو یالغوو غوی

ناناس غایبا بینا ، دادینا غاوتال بینا ، دادآ واینا
غوو یایتا ، راغووئا دایتا ،

غاما غا- غالا غا-

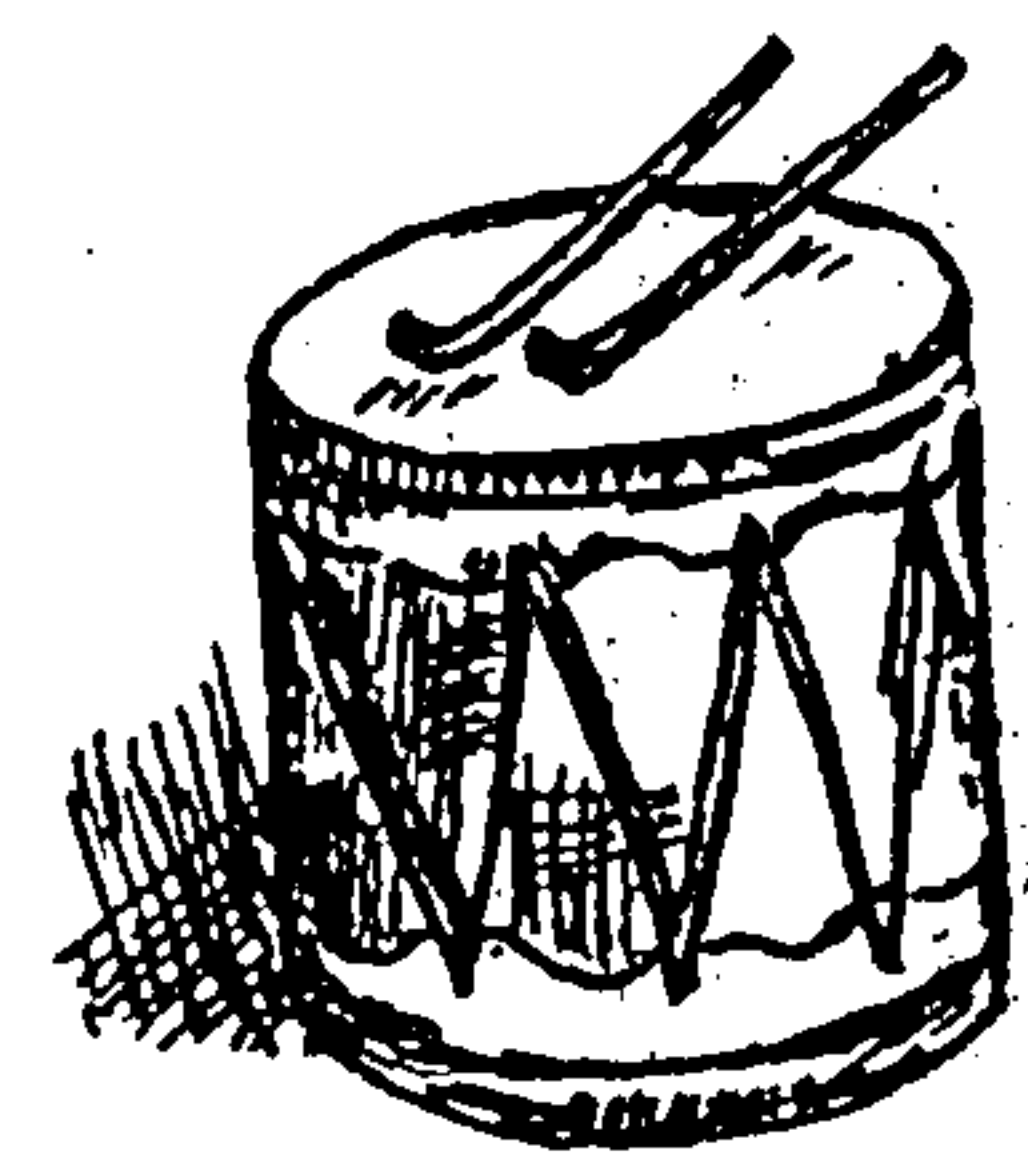

اَو

بَو دَو وَو يَو

اَوَر بَوَت دَوَعَو

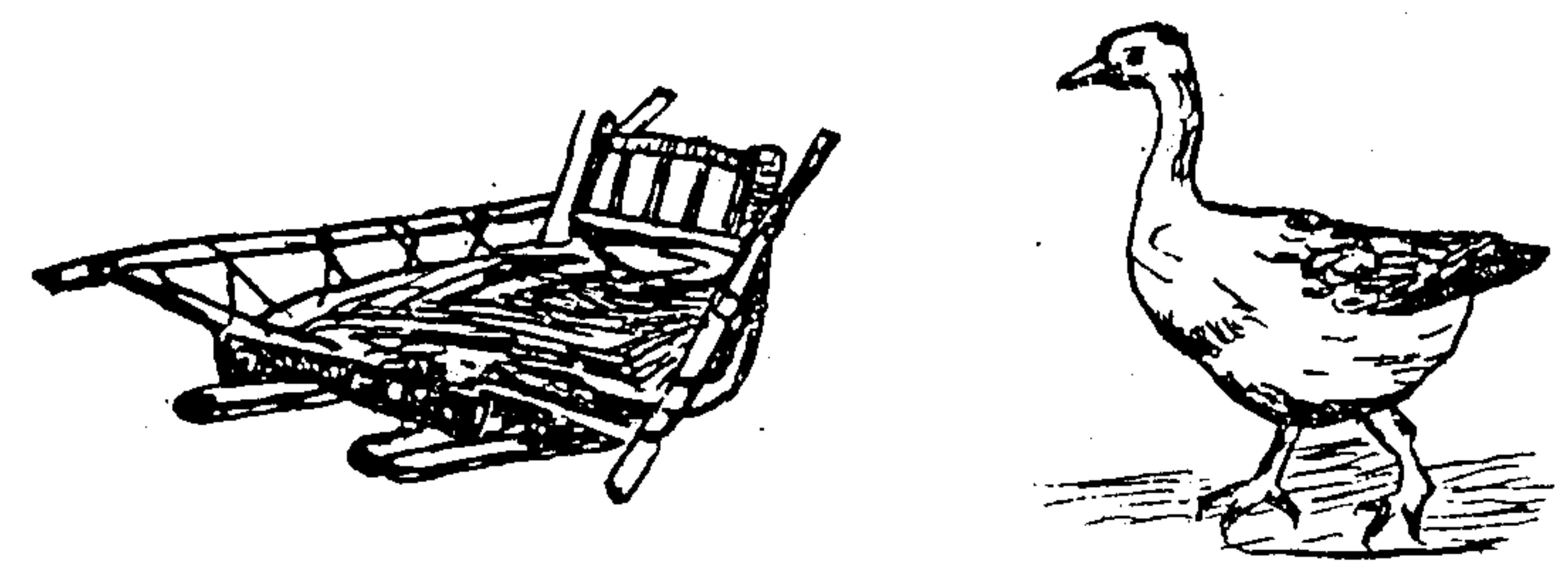
يَوَل بَوَل يَوَتَا

وَوَتَو

دآداس غآمانا بَوَت يايِتينا ،
دآدوا غَوَلو يايِتينا ،
موساس يَوَل يايِتينا ،
دآدآ واينا دَوَعَو دآن-
دَوَللو ،

ز ن

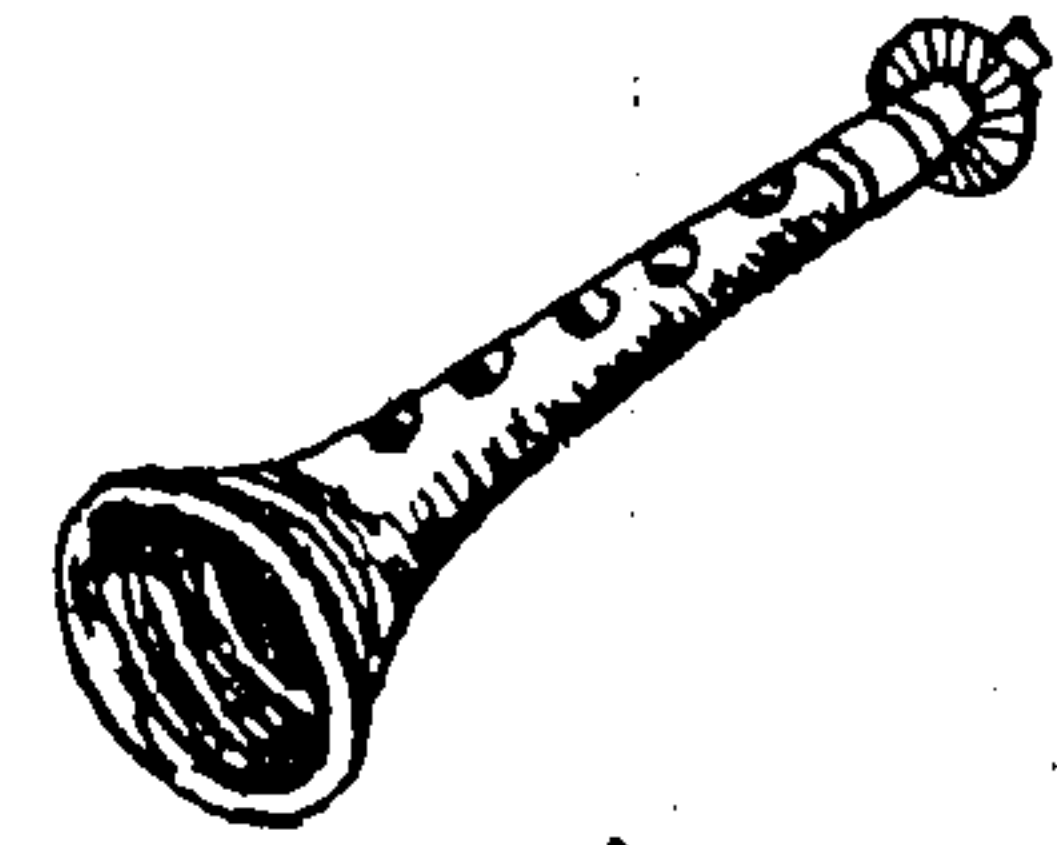

غَاَن سَاَلَاَن

زَاَن زَايِلَا لَاَزَاَن

لَاوَزَاَن بَاَنَاَن مَوَزَو

زَو مَوَزَو مَوَف

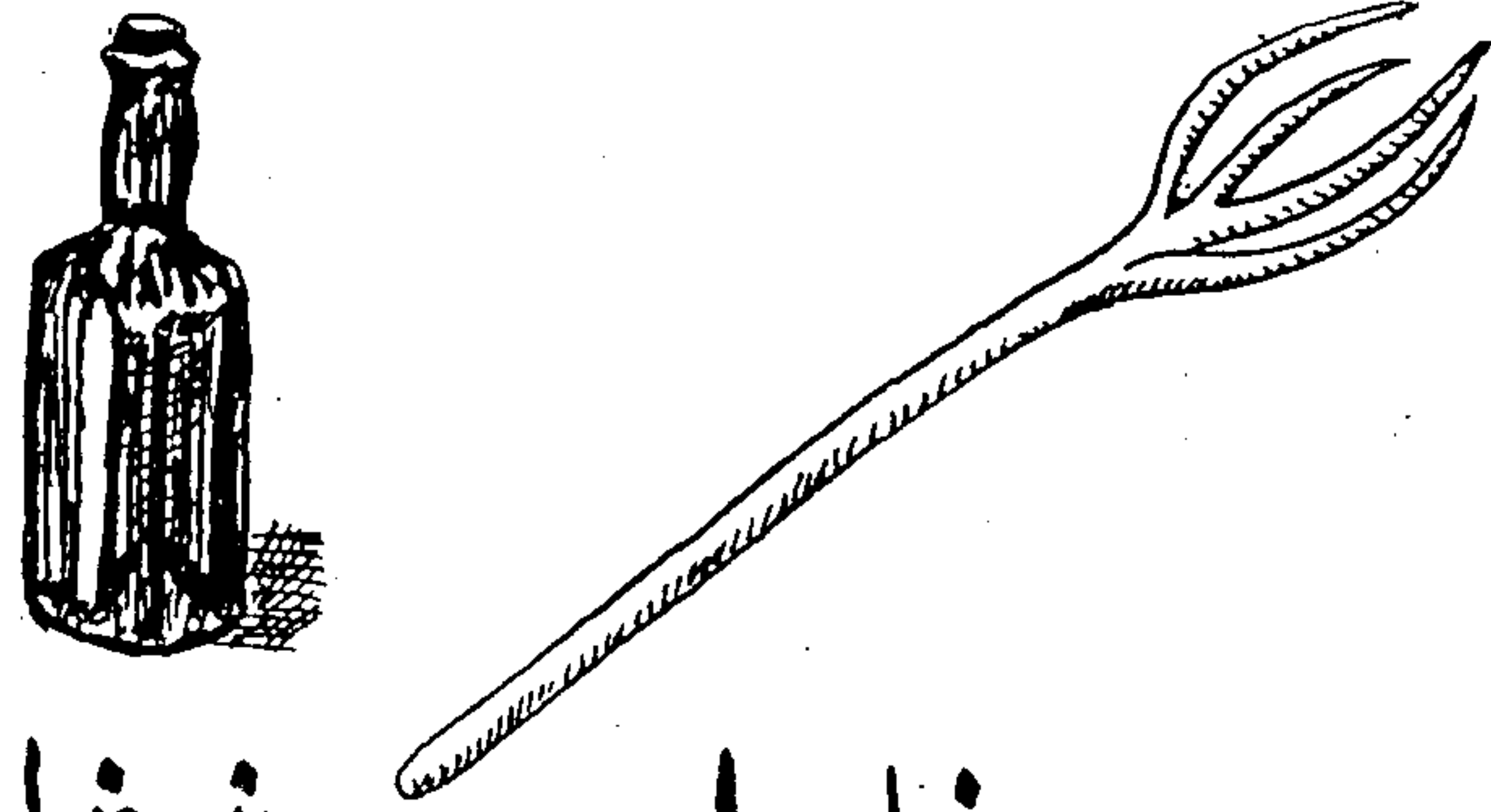
زیل زورما میزی

موساس موزو دیئنا ، آس موز دیئنا ،
موسا ویستینا ، سووزینا ، سوونا زویانا ،
موسینا سالازینا ،

زاز زاک زایلا زاک

ش ش ش ش

شا واشا پیشا شار
شورا شو شووزو شی

شادا شینا

آس شورا پیئنا ، سان واشاس شار دیئنا ،
سان ایسی شو دو ، سان پیشی ایت شو دره
واشا شووزو شی ماسا دو ؟ دی دو ،

ه ه ه ه

هوز هو بوهو هورد

ووره باره وورهیتی

آس و قره دوش یازدینا ، سان و اشاس بارو دوش
یازدینا ، و اشآ شو زردئ ماسا دو ؟
بارو دو .

اه

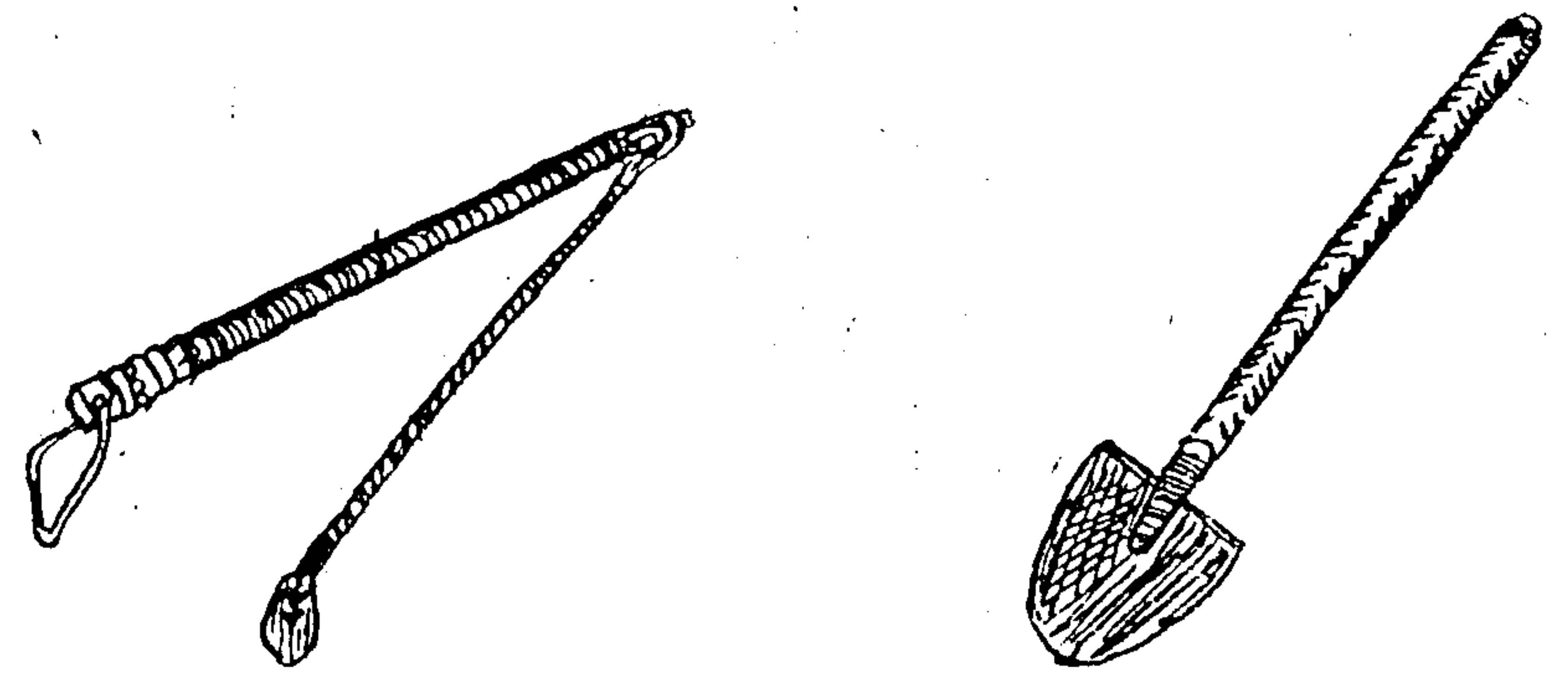
به ده وه یه

بهش بهل بهن بهرد

وهتی دهیتی دهشی

اهشنا دهشنا تهشنا

شه لوه الله غه لوه الله تو ووه الله

بهل هوتوت شه د

واشآ وایشی ماسا دوش ده شنا ، ده یتتی دوش
ده شنا ، وای شیمها ماتاینا ده شنا ،
دآورد وای شیننال اه شنا .

هون هـ

ع ع ع ح

عا ماعار عامار

بعآ بعاسته‌ی عو
عین عه وقع یوع

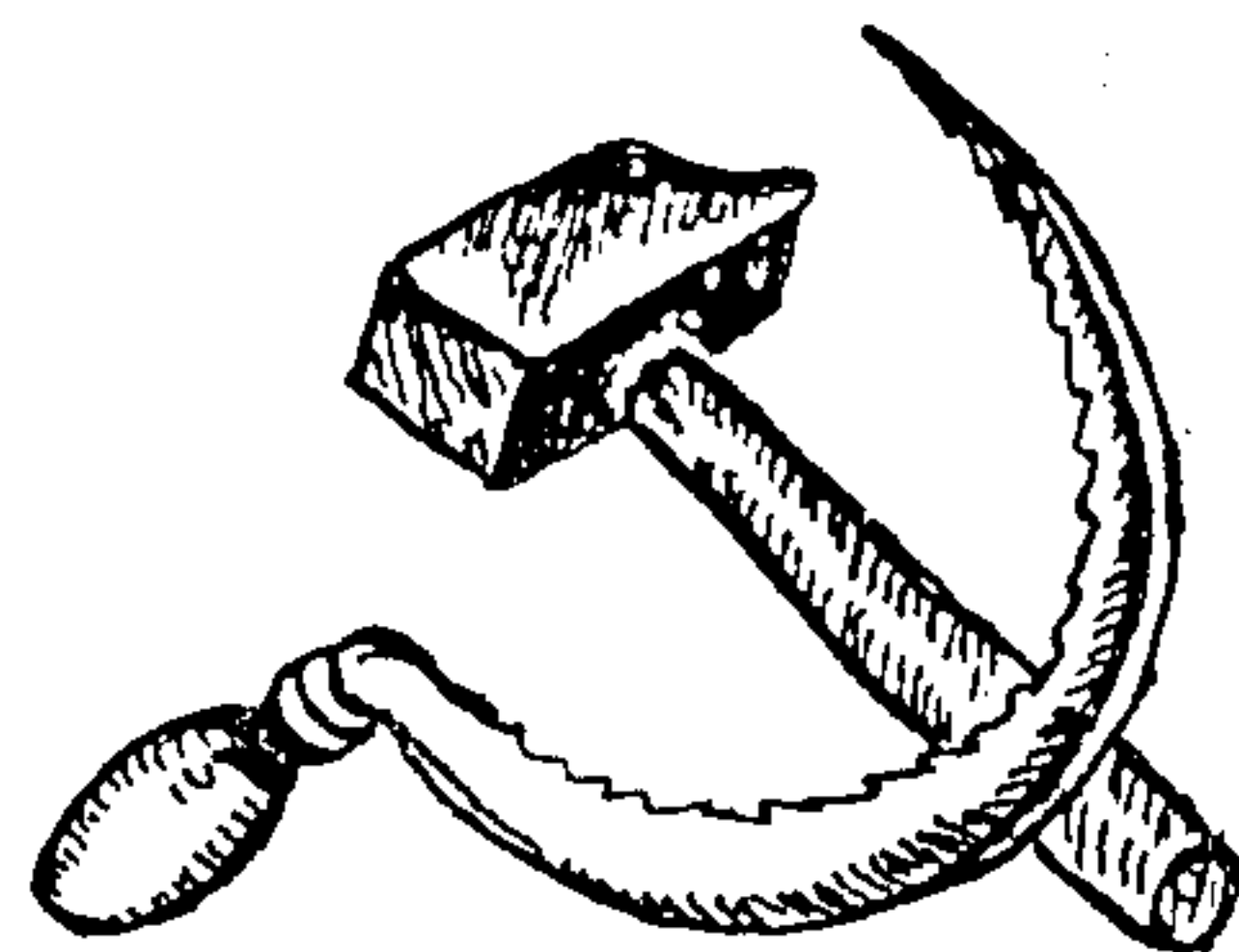

مآعآ

بعاسته‌ی تاینایو، عا شیلی دو، موسی وی -
وقع وو، عیسی شی یوع. یو، موسی شی
وقع ده‌یشوش وو، واشآ لاوزوش ماعی وایشی،
مادرآسه‌ی ده‌یشان غور وایشی، یوزو عآماده‌ی -
وایشی .

ح ج ج ج

جا باجا غاج عاج

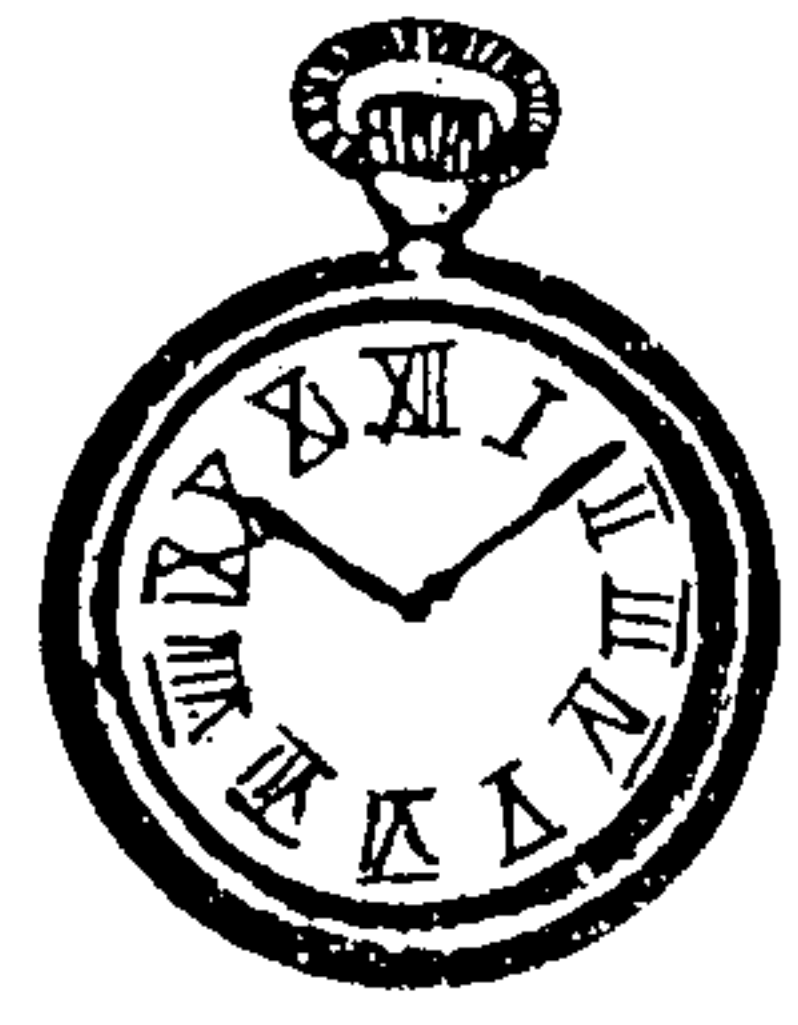
جعاو مارس

به‌جی عو جه‌عو جعالی

جه‌عونوق جا‌دآجا دوق، به‌جی‌عونوق باجا با‌جابوق،
جه‌عونی جعالی دپینا عیلو، جه‌عونوق به‌جی‌عونو
شورا مالایوق .

ح ح ح ح ح

ساعات

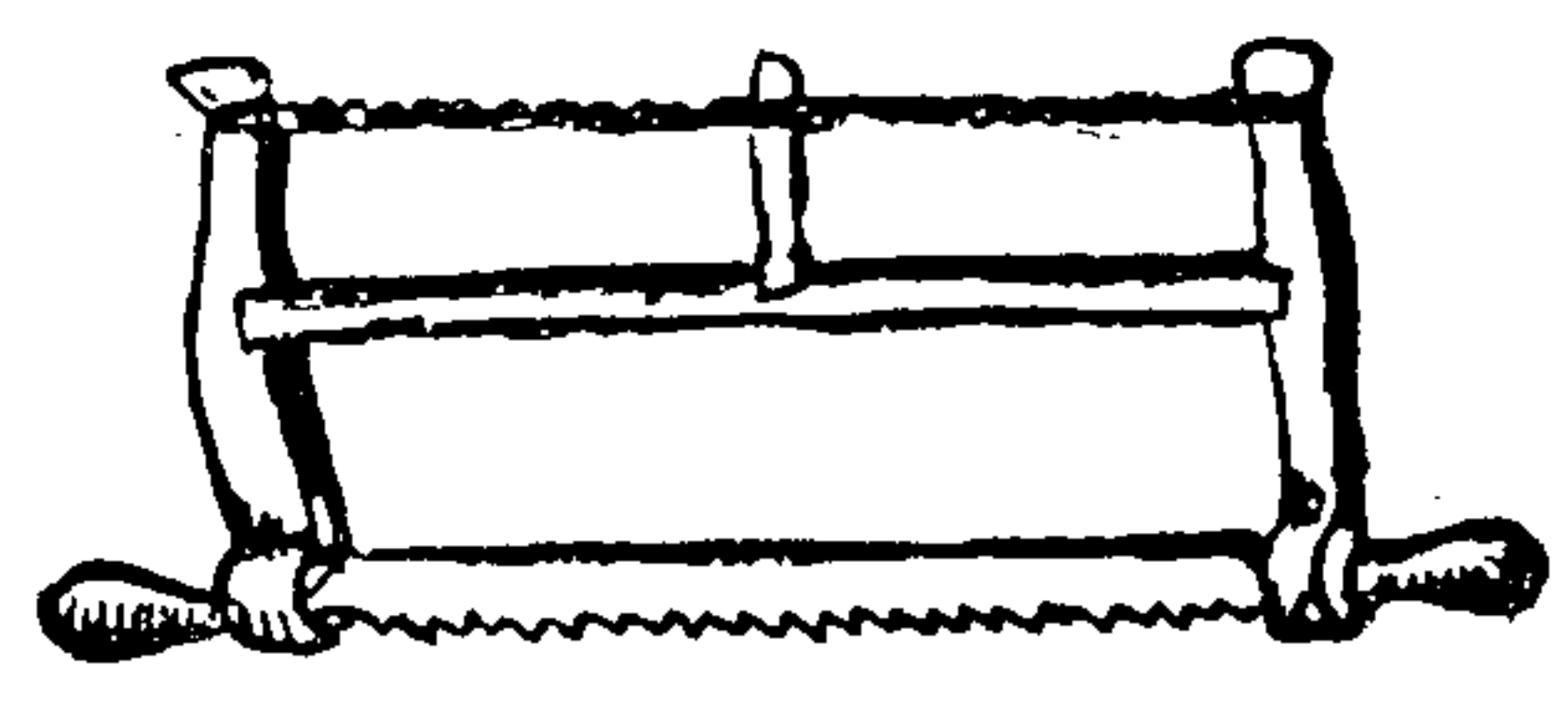
حاشا حاجا ما حاجا حاج
يوح حوجو حون حديري
به حى حوستوم حمت
له حى

واشا حو حالى غاتتا ، آح حاق يوح ييلا ،
آسنا ساق يوح ييلينا ، وای شق ده پشان وويدى ،
دآداثا جهيري وويدى ، واينا اچار آحان .

ساعات سا---

خ خ خ خ

خابار ماخا مالخ
مورخو موخ خورما
خوخ بوخ خى توخى
خه رخ

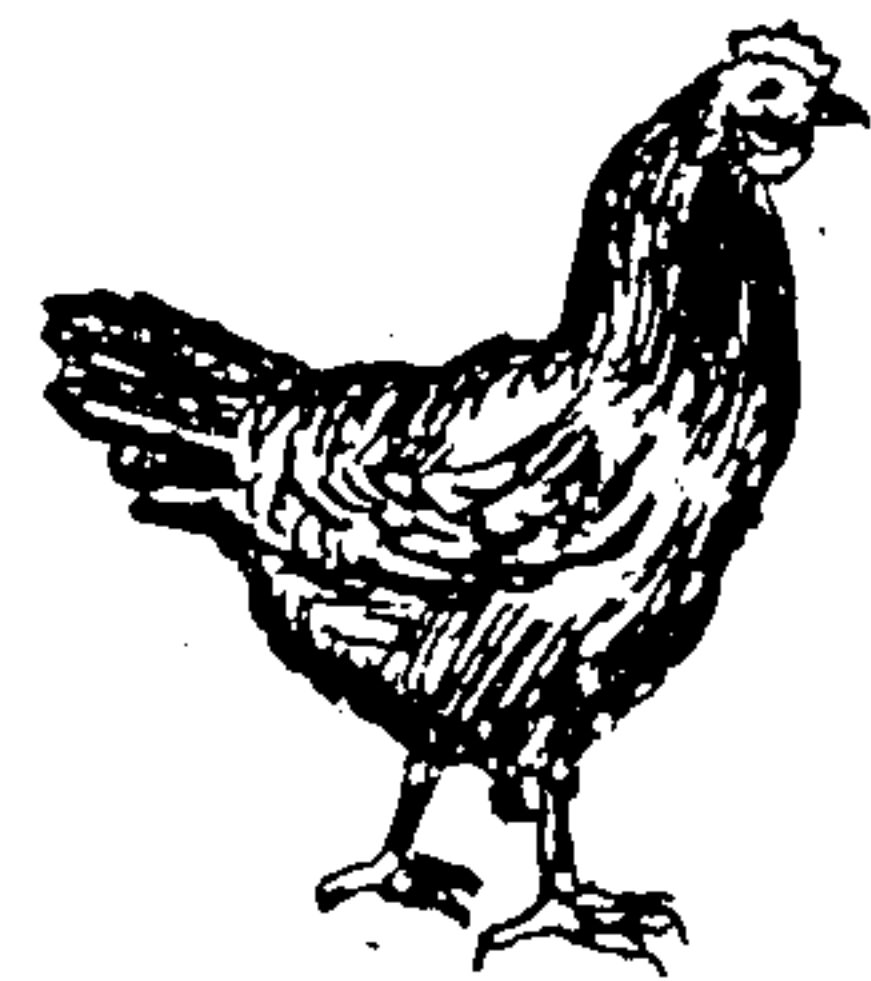
واينا دوغوئا ده ئانا خات بالله ، يوخو مالخنا حاجينا
موخنا بالله لاوسار يه الله ، تاخانا تخان و اشا بهش
آخان و وللو ، سه لخانا تخان نه يني و اشاسا شه ي بهش
آخنا .

خه رخ خـ

ک ک ک ک

کاد ستاکا شه یگار

کارانداش که یخات

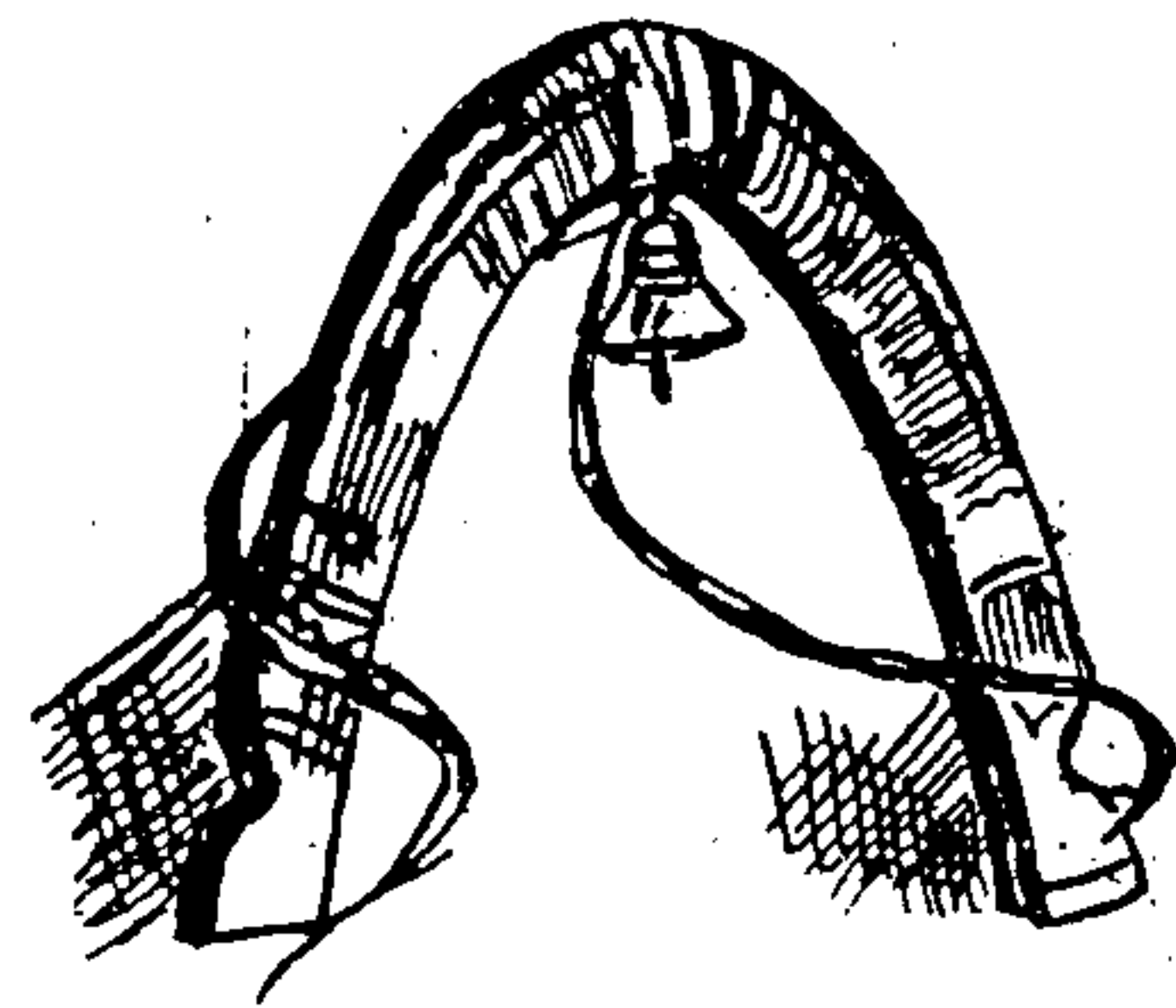

توکور کور کیر
کیرا که پیر کووتام

دآس ووعه ی آله ووع خو ده یشان غوو ، آس حوونا -
خازان کارانداشا که یخات لوردو ، آس حوونا خازان
به دیرتا پیریو ، ووع و اخار ماکتا بهی - مکتبه ی ،
خازان ده یشان یازدانا عامیر ، ووعاخ دیکی بهیر خلیر .

کووتام کوـ

گ گ گ گ

گاتا باگا گا

گور گول گورگا

گیدا گهیرکا دوگا

گورتا گهینا گهرگی

گور گور گومور گیر

گیرا گهل گهیدی

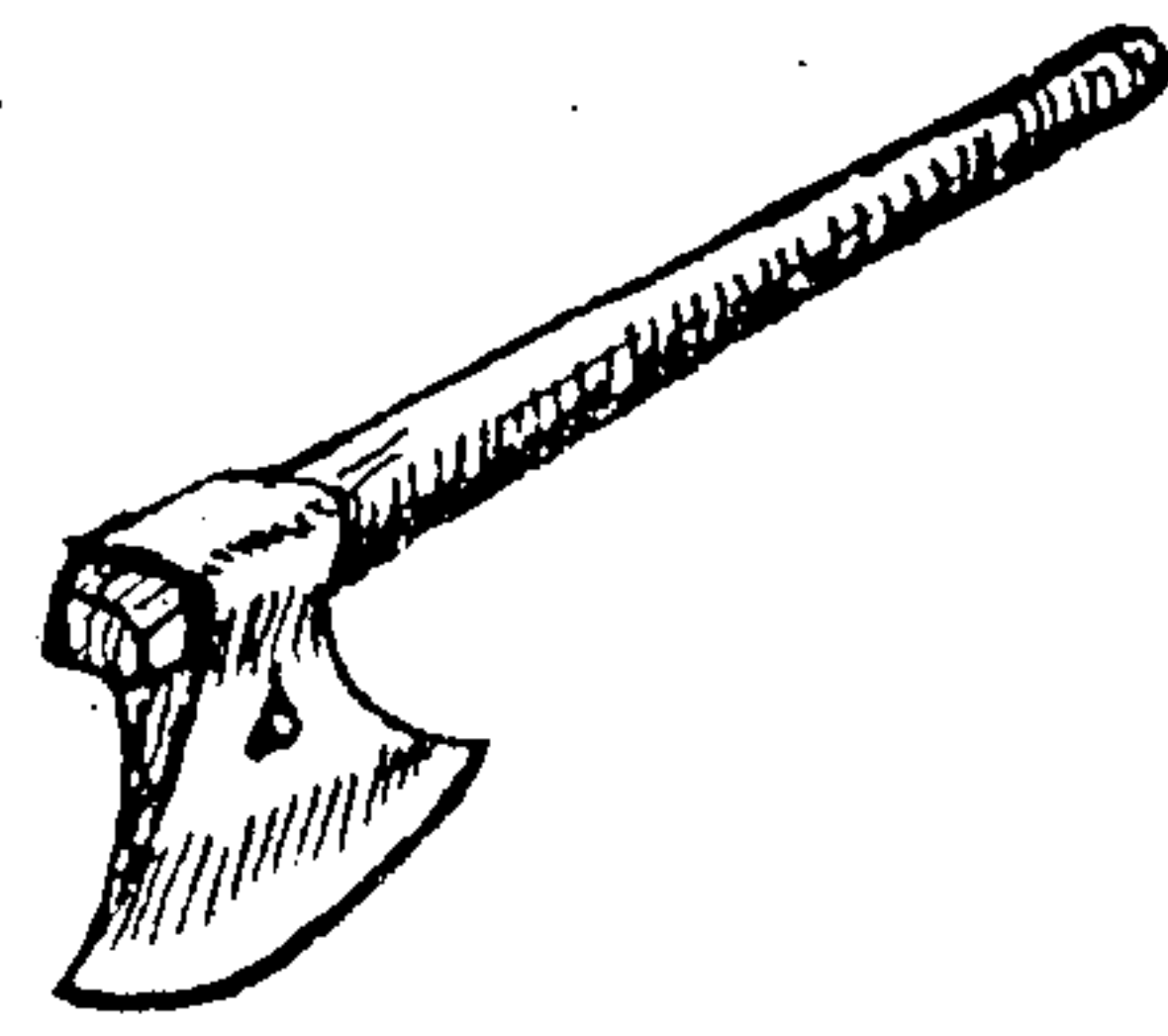

گودول

حاجگی

دآدآ دآوودا باخو وای گاور گهل گهیدی یو ،
عائشة نانا یوقوغو گودولاج خی دالمش ، ما گهینار
داما ایخی ، دآوود گیرانا ماسا ده دو؟ ووره
ده دو ، بهتی ماسا گیرا دو؟ دی گیرانا شی

دیگ

بوچیگ

گانا

عایشات - عائشة ! شون یآحان یاخانا گانانا -
بوچیگنا یه نانا ، بوچیگینا یائان هومانا لوی گانا
اووزنا ، شور لوق احمدانا ، هوندا لویرو -
آله احمدی شور مالا .

بوچیگ بو---

گ گ گ

گا گانخ گانت گادیی

دهئا دو ، شهري ماسا بوت بو ؟ شتيقتي بوت بو
دآوود حاجگي پوئوي آخ ؟ ماديكي يو واتي حائيش .

حاجگي

-----ح-----

يـ يـ

يايا سايا مايا يرحاء

يخالنا يچاريا داريا

خاريا رو دييرو مهري

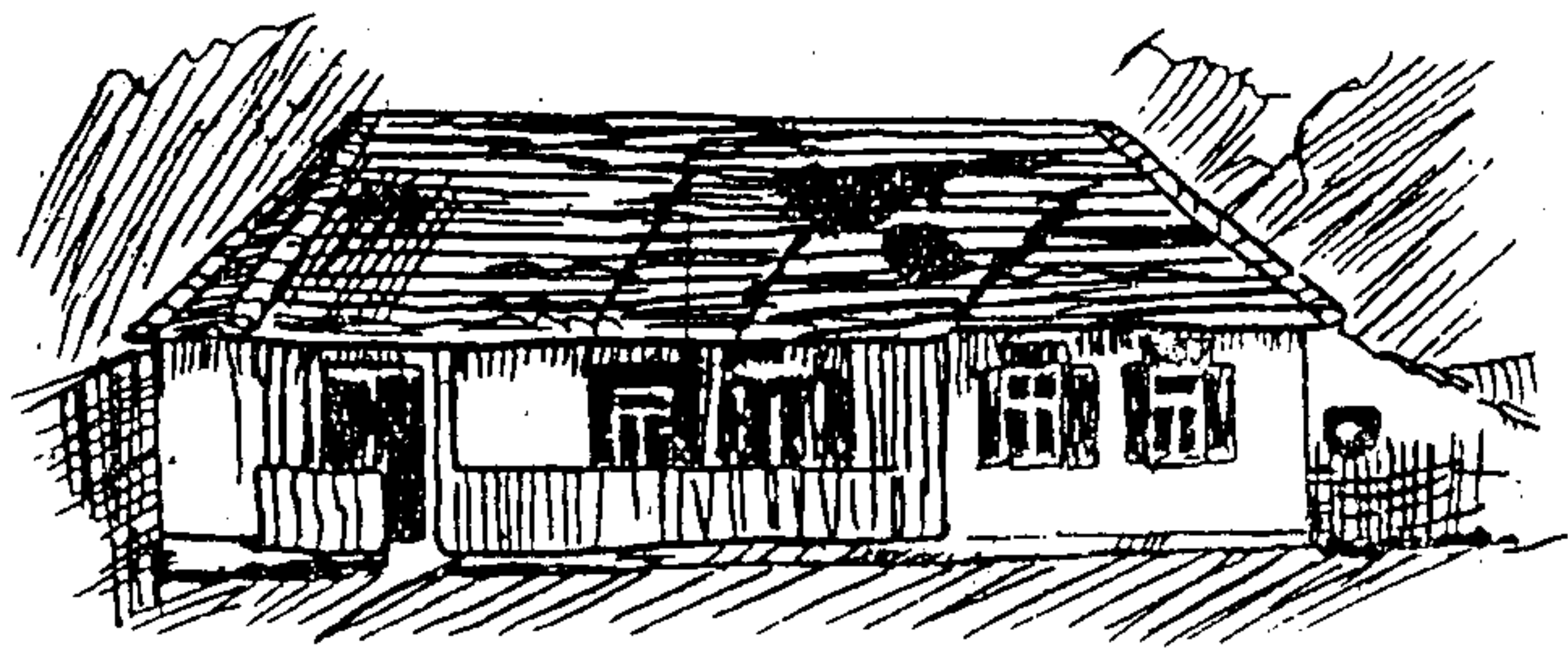

يحووگال يوريگ ييريگ

تآنا سو مهري وو ، سان يوريگنا لوزو . سوونا
يحا سكا شورا لوق .

يرحان بهيرينا رحان كه تي گهل غييلي ييريگي گورشي
كارينا مايللا يالا يوللوش ، بهيروقا اي ييريگي
گورشي مارا ئا يوللينا ييگينا يوزينا مادكي بهيرخيلي
ايز ،

تـ تـ

تا

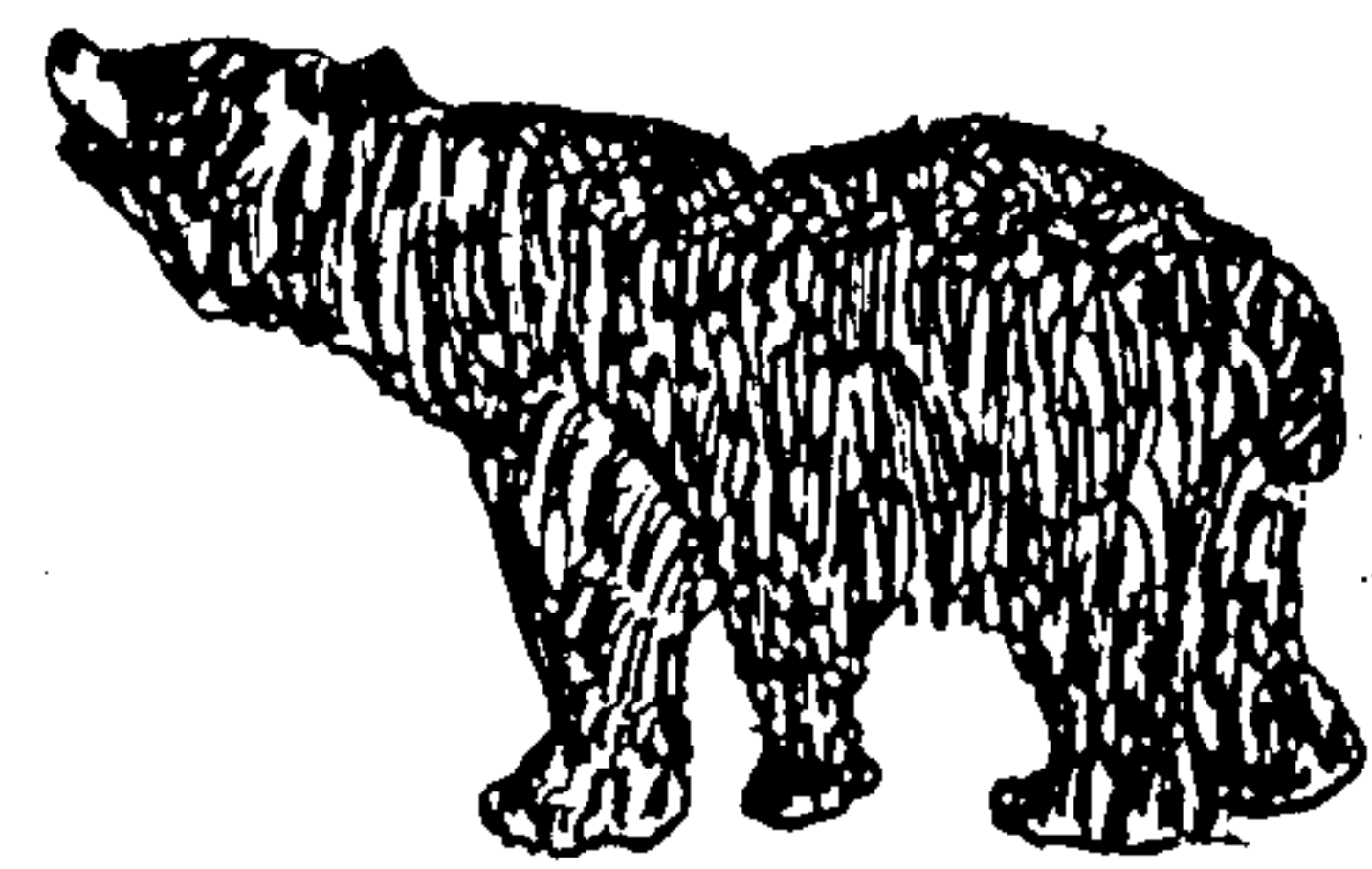
تاسا توزوم تويبار

تۆز تۆگو تۆوکا تیزی

تیزیلار ته تهنی

عائشة يوللوش خيلا تهننا شاروق يهش ، يورننا باينا
شالگي گهل شوق داخك ، يروق داوودهی موج
توينخنا دهخکي دو دهخکي دو ييريگ داحاش ووقلا-
الله ، ييريگ لاتق شالگي يوخه ييخ لاديغوش
دهخکي لاتته شالگي گهل ته بنا .

چ چ چ

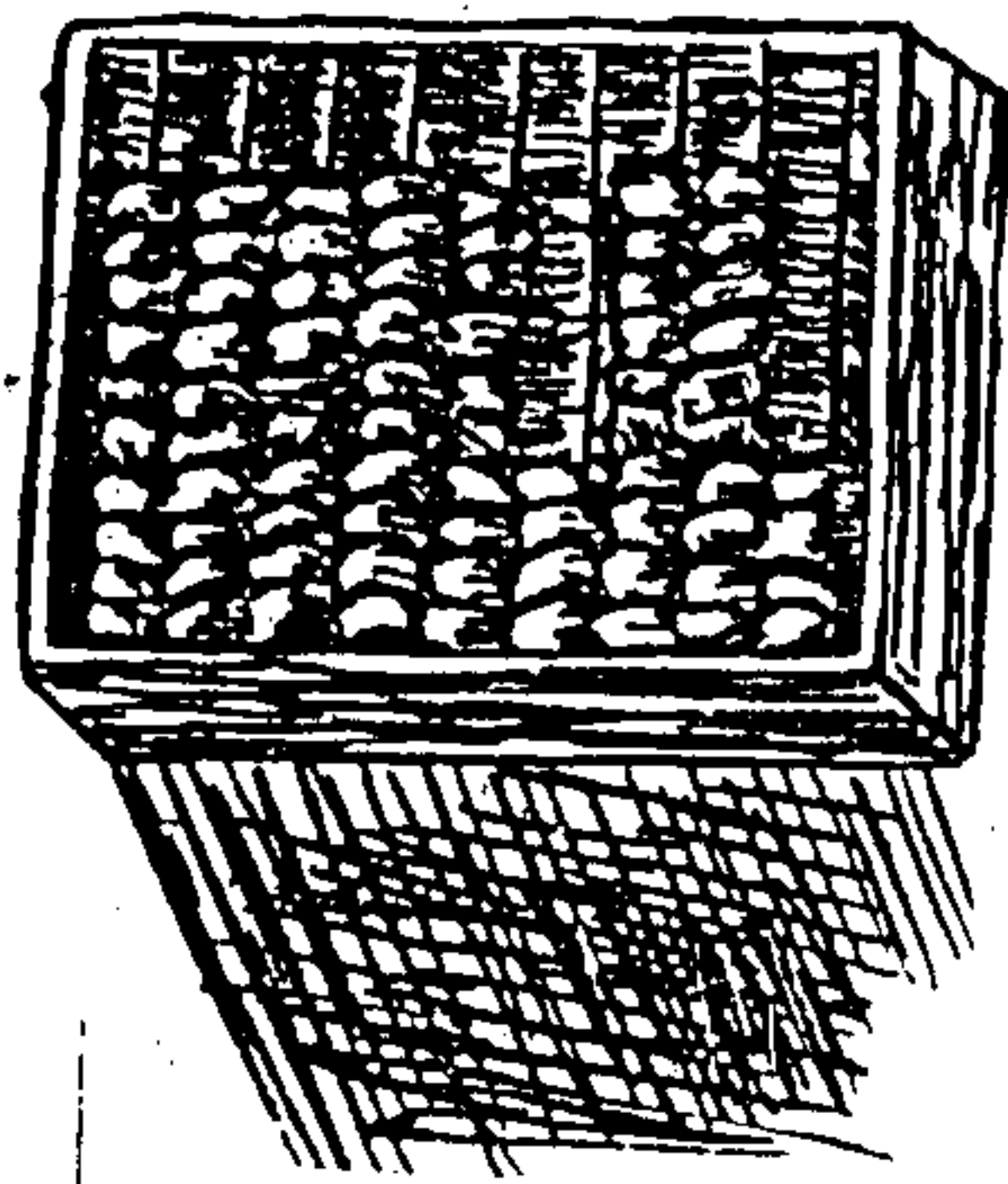
چا

سوس

ماچا تاچا آنچا بونچا

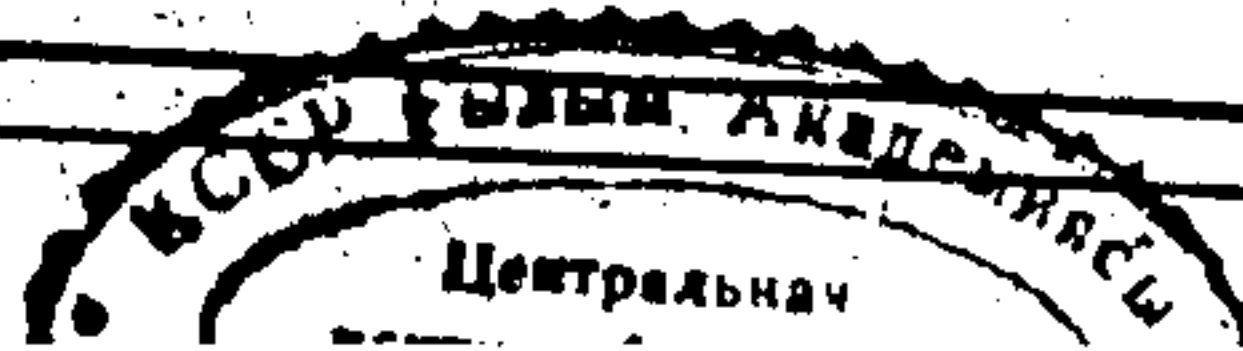
چای چوخو ده چيگ

اه يچيگ خه چي کتچ

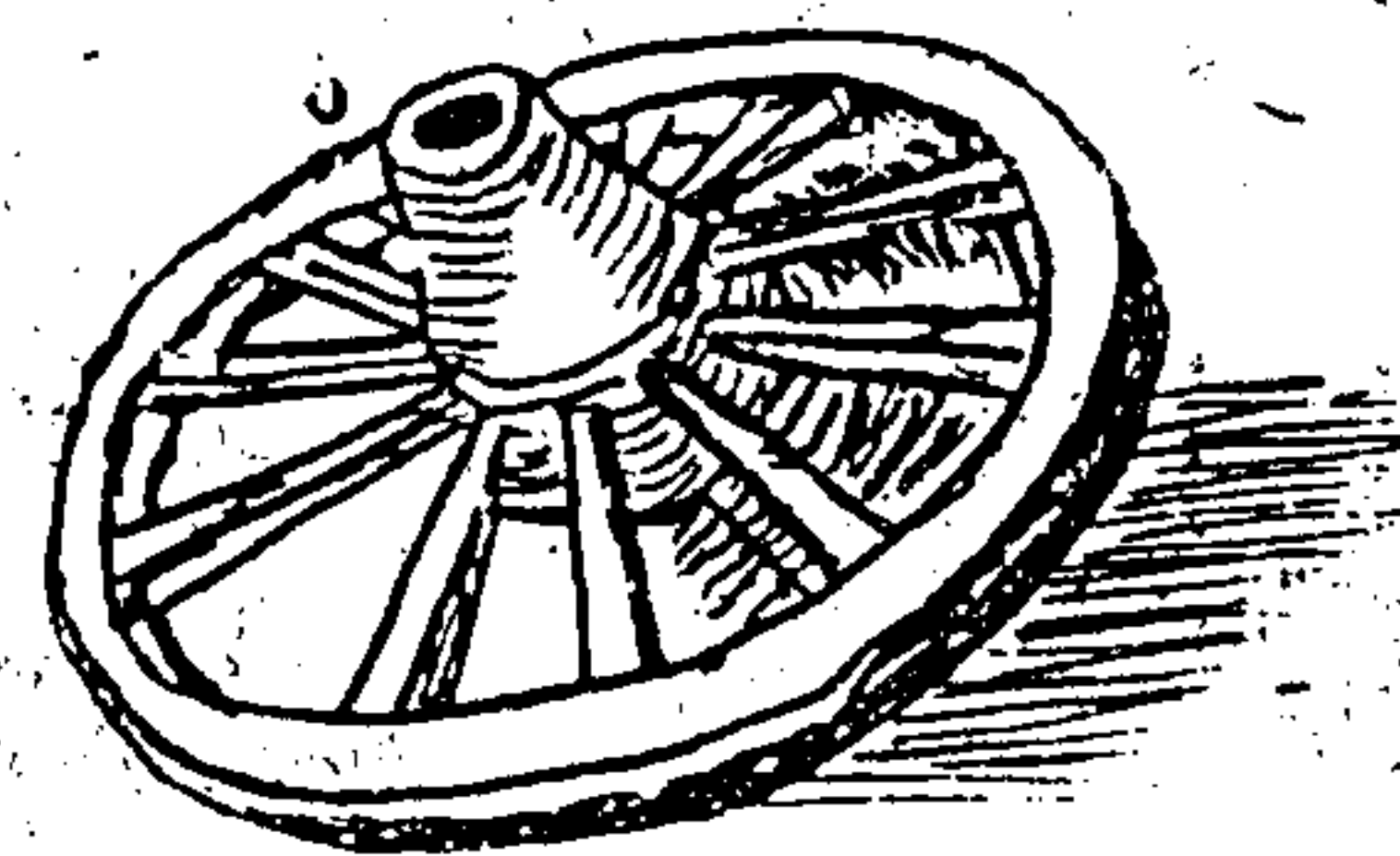

چوت

داس شهی جيچو گانتانا آنچا ده لله ، گانت واخانا
بانانا شيننا ستوپيش اهيران ، گانتانا واینا رجا -
ميکی ستاگ هويا به بخوش شينا بعا ريگ بالله ،
گانت ميکچو ستاگانا شهی آنچاناخ آخنا ده لله ديسيچو
آنچاناخ شيننا ستوپيش اهیرنا تا وه نانا ، ماديکی بهير خيلا اينو

ج چ پ ل م ج

چارا چوروگ

جوگ چوروگاش چیم

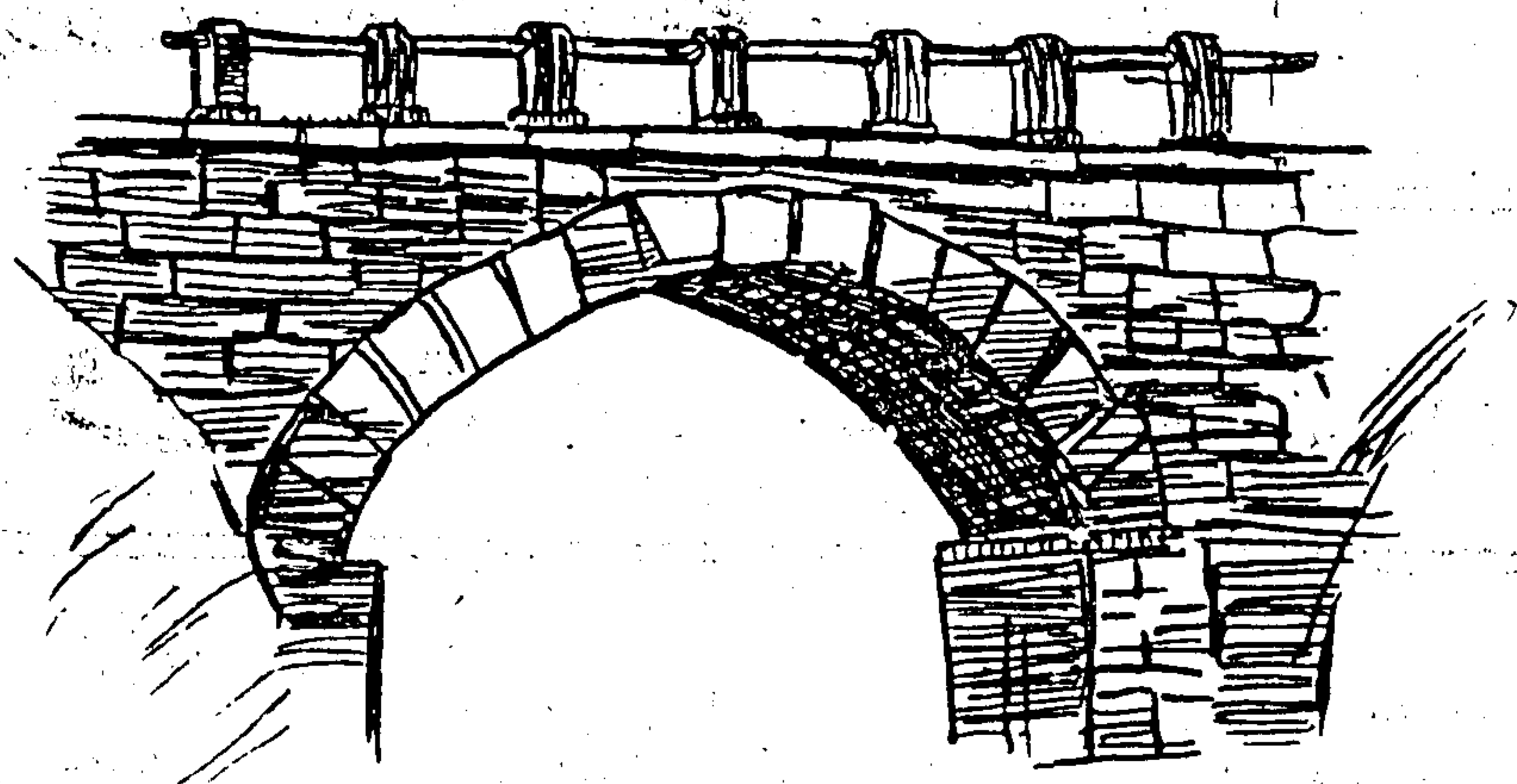
چوواغو چهش چه یغاگ

چیش چه یغاردآگ

گوراج چه یغاردآگ یا و خو چو ماخکا دوری، بغاستی یاچی یونو

ط ط ط

طارا طارا طام

طای

طوم طوق طوم طولوگ

طیریک طهحا طییا طهح

توف تا فجا

فوللو فیس فہس فہن

فحید خنی بیستہ یخ لانتیش خیلا ، فحیدینا یاینا -
 مورخو شکو خولا یولخیش غارا غورہیش ، فحید -
 غارا غورہ یخ یه دده خیچو یاخانا ، غارا غورہ یشنا ما فحید
 یاینا یای .

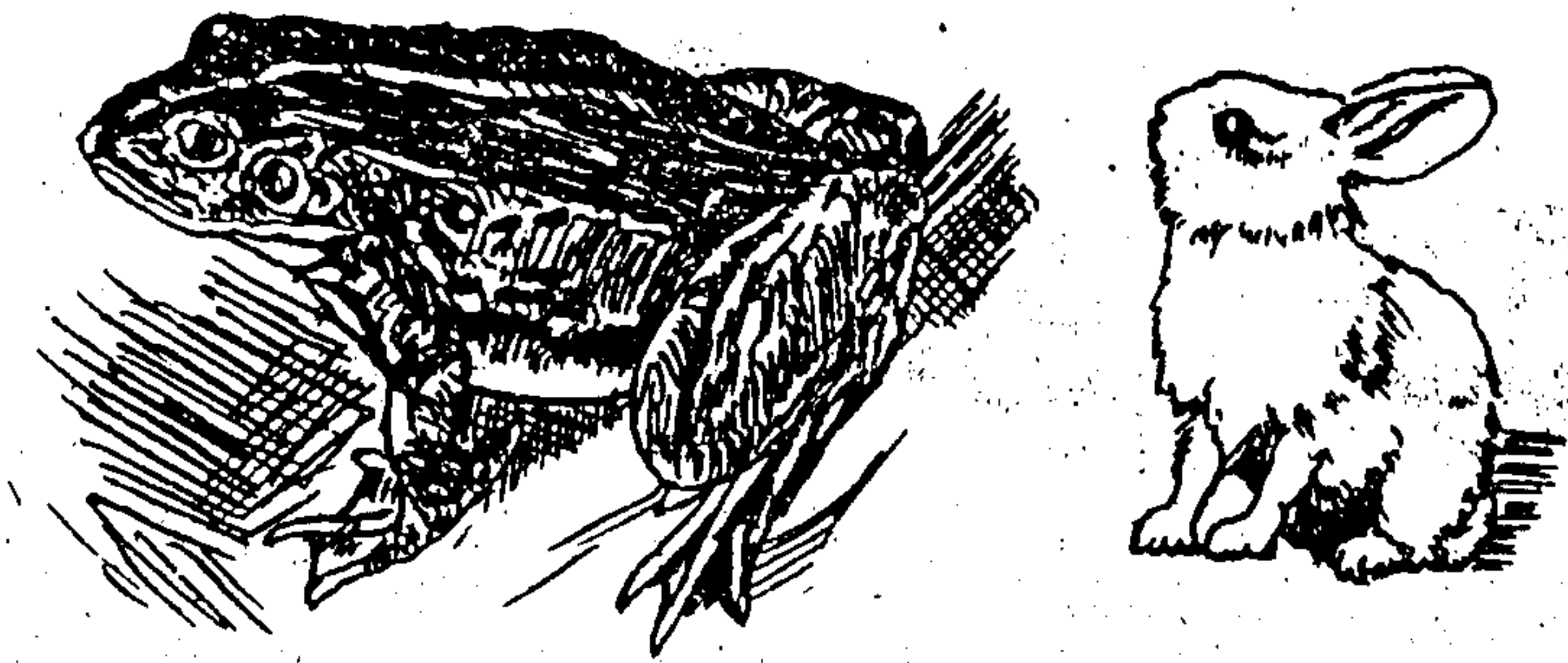
ق ق ق

قا دا قا قام قو

یحان یورتیری ناخ طای دآروش خیچو خولا له یلاش
 خیلا ، یحان دیناخ یجا زودا حه یریرا گج آچار -
 دا حاش یوقغوش خیلا ، زودا خیخ یوقلوش یوللوش
 کوگ شہریشینا خیچو یاخانا ، دہرریگ آچار شاداشینا
 هینری اہرو یورتیری ناخ طای تیلوش بوخکو ،
 ای طای مالخہ ی تیلینہ یچار اہرو زودچو آچار داشوور
 دآپارا ، ای زودا شانئا یاشوور یایرا .

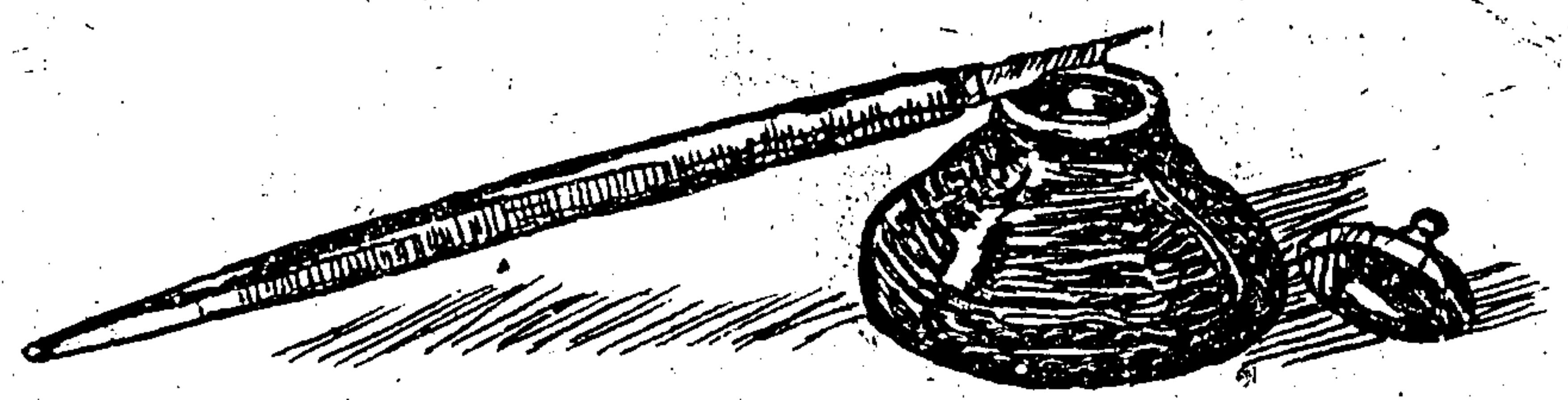
ف ف ف

فاستا فادوآل فونت

فخاکال فحید

قوولو قورنا قهيني

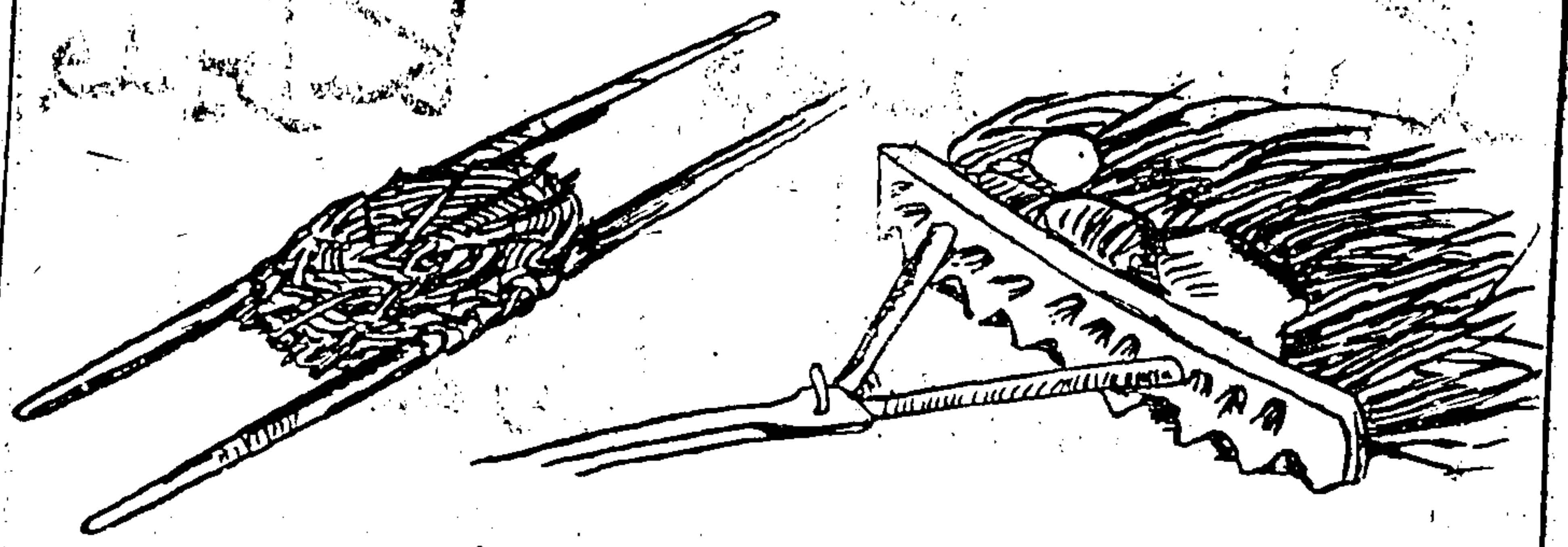
شهي قورلوم

يحيان دهتي شئي گانت خيلا ده پشانزا، لولوخو وچو گانت
خيلا ده شنا ، اهيرو شين گهنتي ده يگا يها كه يجات -
ده ئانا ، اي كه يجات ده پشان لولوخو وچو گانت والينا،
شين گانتا الله ده يگا آح تخوشه ده پشان خانئا واحارا
ايسانئا ده ئانا كه يجات آخو شيمهانئا ده يشور دارا ،
داس ايشي گانت شه يقيني قورلومئا اهيرئا ده پشان -
واخييتئا ، ما سوتئا ياخيلا ايشي گانت .

ق ق ق ق

قا قانا ناانا دوغو

قور له تي قه يتام قه پرام

مه تي اه يني

(قه يتام بولو بهير اورچو دو يينا)

خاليد - خالدا اورچو وويينا ، يروق داووده ي قايكينا،
غو دهتي سورنا الله ، سورنا غوروش بائيئا ، يا -
چوخو يائيئا الله ، داوودا الله مووخو ووييجو
اهير اورچو ؟ خالدا الله ناوقا واغوش وآلا سو ،
عارجي يارا طه يديئي خيلا سو شه ريشيندا اورچو ولخار
داوودا الله آس چوخو يائيئا حورنا ، دعا لارا لاح -

آله ای خالده حالی واقفینا .

ب و ب و ب

به یواسکا به لیگ به لدیگ

به ندا به نداغا

به یواسکاناده وات بوسوریا نه یخی ده زی ده دو ،
یو دیناح بولخ بان مه گیردایر ، خالد سان شینا ئا
کویگی به لیگیش ایت خیلو ، شینا ئا کووگا به لیگیشا
ایت خیلو ، ماسوونئا به لیگیش ماسا خیلو ؟
طفا خیلو ،

واشا نانا ئا سوئا به یرا داخانه یرا ، نانا س
گالیچو آخار ده ئار ، آستا به لدیگ یو به ئار

به یواسکا به -----

ا م د ا ت و ح ن ن
ه ه ه ه ه ه ه
د د د د د د د
ب ب ب ب ب ب ب
ت ت ت ت ت ت ت
و و و و و و و
ح ح ح ح ح ح ح
ن ن ن ن ن ن ن

س س س س س س س
خ خ خ خ خ خ خ
ش ش ش ش ش ش ش
ه ه ه ه ه ه ه
ر ر ر ر ر ر ر
س س س س س س س
ک ک ک ک ک ک ک

و	ع	ع	ع	ع
ک	ج	ج	ج	ج
ک	و	و	و	و
ک	ن	ن	ن	ن
ک	ا	ا	ا	ا
ک	ا	ا	ا	ا
ک	ی	ی	ی	ی
ک	ت	ت	ت	ت
ک	ج	ج	ج	ج

چ	ج	ج	ج	ج
ط	ط	ط	ط	ط
ف	ف	ف	ف	ف
ق	ق	ق	ق	ق
ق	ق	ق	ق	ق
ب	ب	ب	ب	ب

﴿ به پیریش ﴾

پیرا گیرا و قره ده خیلو ، به تتی دی
 گیرا نا شی ده نا خیلو ، شه ری شیتتی بوت خیلو ،
 طاقتا شه ری قو قفا بوت بولوش دی آقا-
 دق ، بعاسته ی * آخه ی * گوپوی * عا *

﴿ بعاسته ی ﴾

بعاسته ی خازا خیلو ، یاوخوئا یآروش شیلیئی یآروش ،
 بعاستی سینی بای بوولو ، خازا خاوچو نوش یولوش
 زه یزاگاش دوولو ، خانناش طح به سه سیر ستویمی -
 زازناش دوولو ، شه یلووننا دعا داخانا اوخوزوراش دوو
 دووغو ، ناخانا شاینا اووخونوش دو ، شای بو شوش
 توو یو . (آخکھی) آخکھی یاوخو -
 خیلو ، ناخانا شاش دینچو اووخونوشنا آساراش دو ،
 ماری مانگال خوڤو ، به پریشنا شای دایشی بلخا دو یلخه ،
 گاروشنا سته رچیئا دآجادو ، به پریش شاش دوخ ده بی
 خپوئا له خوش لیچو ، به سه سیر ستویمیشنا ماد لو .

(گویرهی)

گوراج بعاستی دینا یالتاش چو ده رزادو ، زوداراشاعای
 دانان یالتا که چدو ، مه پرائا بویلخیی آخاردو ، یوبو ،
 اوخوزوروشنا یاوخوچو ماخکا دعا دو یلخه ، ناخانا گویهینا
 اووخونوش دو ، یوچونوش یولوش خات خیلو ، چامزی
 خیلو .

(عا)

عای شیلی خیلو دار خیلو ، خیش غورلادو ، خانناش
 به رزینی بوولو ، یجا بو سسا لووئا دیلوی دونه ی کایلو ،
 به پریشنا شای که تیریشنا یووخوی ماچاشنا یووخوی آرا -

داولو ، سالازاش خه یخکو ، شه طح غولیکه یخ لوزو .

(خه تاراش)

گای - عارجی اوستیغی لورگوی تخا دو ثقو ،
 له فی - لوخو تخهخ هوندو ؟ تای دو .
 دو ثقو - جیی ته یخ هوندو ؟ دووخاردو .
 شویری - حائیش یووخوی آخاردو ؟
 ایری - آخارخ هوندو ؟
 قه سینی - ناخاری اووخو به یلاید ؟
 گورگو - ستاروق آتوق ما عاشیرا دو حیلوق یو .
 قه یتام یولوش - گاروروق جعالوق ییریگوق
 سته نیلم دو حیلوق یو ؟
 به رزی قآچا جیگ دو
 سته ری آتی گارو قلاجا ؟

بۆرژ جمال یحوو کال فحاکال کووگا یودو .
طه پیشیری یودوروگ ؟ نه یکینیری یودوروگ ؟
گهی ته یقووش یودوروگ ؟

شه یکارئا مووزئا نه رزی دو .
توخی فوخ یورچ اوکسوز ؟

حونیر

موسا غیری بوجولوخ ته یالله خیللا ، اهری بوجول چوخ خیللا
گورنه پیش داخنا کووتام توسکور چوخ ، کووتام گورنه پیشنا -
دیتینا تاراخ یه دده ، اهری موسی گانتا چوحادده اهری
توسکور چوری ای گورنه پیش که لحا داخنا ، شه ینا تاراخ
قهیرام بوللوشه ییجا ، مادیکی بولخ بینا اهری گانتا .

به پیریشا بووخو

تخان مکتبا - ماکتبا که تراج آگارود یو به شیو ، کوو فوست
فامید وور بوراک خور سوم نه رس فیئی - فیئی ستویمیشنا
دینا ، تخان ماسسه پیری اهری به پیشا یحایر خاس
دو ، تخو کهستی کهستی اهری به پیشا دیگوش ای

ستویمیش له یلوو عامادو ، اووخو ای بهش خیش ده تتوش
خانا تاییو ، ماخانان یوتخان بهش ،

دوتتاغا چونگی داحییتینا که یخات

شه ینا دوفا وه یزچو دوتتاغا چونگی یوونوسا وقع یوسوفی
دو هارا که یخات

السلام علیکم (آسسالاموعالایکوم) ده یله ییر سلام (سلام)
مارشوللا خیلدا شونا ، دالاشا دونه ینا ئا آخیرتا ئا باله یخا
لاردولدا شو . آمین .

طا فقا آخوشوگی خائیتو طه یاغوچو یه ئاریی دیناخ
رجب (راجاب) بهتقی شوللوغوچو دیناخ خالیدانا زودا -
یالایو اووخو ، شای داخکا تاروق خیلح دووغور شو ،
دیسینا قامه یل تخو موگوش مارشی خیلار دو ، شو
موگوش مارشی ده لاح .

مارتان طیری موسی وقع عیساخان محمدزاده .

ده یئوی زه ریش

گیرا	اورشوت شینارا	قائارا
یه نارا	به پریکا شوت	

(داگاردار)

یاع	شئ	قوئ	دی
فغئ	یالخ	وقره	باره
ایس	ایت	یخایتی	شیتتی
قوتیتی	دهیتتی	فخیتتی	یا الخیتتی
ورهیتتی	به رهیتتی	طقایاسنا	طقا
طقه ی ایت	شاووزطقا	شاووزطقه ی ایت	

قووزطقا	قووزطقه ی ایت	ده یزطقا
ده یزطقه ی ایت		
بعآ	یحا بعآ	شئ بعآ
قوبعآ	دی بعآ	فغئ بعآ
یالخ بعآ	وقره بعآ	باره بعآ
ایس بعآ	اه زیر	

(تہیریح)

۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷، ۸، ۹
 ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹
 ۲۰، ۲۱، ۲۲، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷، ۲۸، ۲۹

ام کلثوم - او منو کولثوم

ص ص ص ص

صآبا صاغا صح عاصا

صاحب - صاحب صاغب قیصر - قایصار

حفصة - حافسات صافية - صافیات

عاصم - عاصیم عه یصی

ذ ذ

ذکر - ذیکرو نذیر - نهذیر

عذاب - عاذاف

۱۰۰ ۲۰۰ ۳۰۰ ۴۰۰ ۵۰۰ ۶۰۰ ۷۰۰ ۸۰۰

۹۰۰ ۱۰۰۰ ۲۰۰۰ ۳۰۰۰

۴۰۰۰ ۵۰۰۰ ۶۰۰۰ ۷۰۰۰ ۸۰۰۰ ۹۰۰۰

(هینری)

عربی دهیشنیس عامورکا یازداکا حاشت -
خیردالوش فحی حارف دو ، ایزوش گویتو وی هینری

ث ث ث ث

اثر - ایرث وارث - وارث

غوث - غاوت مثقال - میثقال

عثمان - عوثمان کثیرة کاشیرات

ض ض ض ض

فرض - فارض   فیض - فایض

عرض - عارض   ضعیف - ضاعیف

رضوان - ریضوان   رمضان - راماضان

مرضیة - ماریضیات   ره رضی

ظ ظ

نظم - ناظم   ظلم - ظولوم

نظام نیظام   حافظ حافیظ

نظم به شجاعت او ایلا یا ستالو، غده لده دؤگ داستالو، نظام
دولومه تنگ ظلم دایروش خیلو، ظلم دوقورد مه تنگ برکه دولوش
خیلو.

حارکی دؤلو یوزو داو زیپتار

حرکی - حارکی، حرکش - حارکش، -

با - بَ، بائا - آآ، بائا - بآ *

بی - بی، بیئی - بی *

بو - بُو، بوئو - بُو *

لایپتار

تاس - تَس، ایس - اِس، نوس - نَس *

شالخان حرکش

سان - سَس، دین - دِ، شون - شَس *

قاولیپتار

ییتا - یِ، بییتی - یِ، ییتو - یِ *

حالیئا اوحائئا حالخانئا اووزیپتار

ماسا - مَس، نییی - نییس، مووخو - موخ *

تم پیداکاتبه عبدالله بن محمد
الهمش

